

**IZVJEŠTAJ
O RADU I FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2023.
GODINU**

Banja Luka, april 2024. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	4
1.1.	1. KOMISIJA	5
1.2.	ČLANOVI KOMISIJE	6
1.3.	POJMOVI U IZVJEŠTAJU	7
2.	PRAVNI OKVIR KONCESIJA U REPUBLICI SRPSKOJ.....	8
2.1.	ZAKONSKI PROPISI.....	8
2.1.1.	Primjena drugih Zakona u postupku dodjele koncesija	9
2.1.2.	Drugi zakoni koji se posredno primjenjuju u postupku dodjele koncesija	9
3.	OSNOVNE AKTIVNOSTI KOMISIJE	10
3.1.	KLJUČNE AKTIVNOSTI KOMISIJE	10
3.2.	PROVJERA RADA KONCESIONARA.....	18
3.3.	REGISTAR UGOVORA O KONCESIJAMA.....	20
3.4.	AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA ENERGETSKIH OBJEKATA	21
3.4.1.	Rješenja komisije	21
3.4.2.	Provjera rada koncesionara	26
3.4.3.	Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata (MHE i HE) instalisane snage veće od 250 kW	42
3.4.4.	Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata (termoelektrane, vjetroelektrane i solarne elektrane).....	43
3.4.5.	Zaključci	43
3.5.	AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA GASOVODA I NAFTOVODA.....	44
3.5.1.	Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti gasa	46
3.6.	AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI MINERALNIH RESURSA	46
3.6.1.	Rješenja Komisije	46
3.6.2.	Pregled zaključenih ugovora u oblasti mineralnih resursa	54
3.6.3.	Provjera rada koncesionara	56
3.6.4.	Pregled aktuelnih problema koji su prisutni kod realizacije ugovora o koncesiji	61
3.6.5.	Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa	64
3.6.6.	Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa - voda za piće i flaširanje	64
3.6.7.	Zaključci	64
3.7.	AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI TRGOVINE I TURIZMA.....	67

3.7.1.	Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti trgovine i turizma	68
3.8.	AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI SAOBRAĆAJA I VEZA	68
3.8.1.	Rješenja Komisije	68
3.8.2.	Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti saobraćaja i veza	69
3.9.	AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI KORIŠĆENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA I VODNIH DOBARA	69
3.9.1.	Rješenja Komisije	70
3.9.2.	Provjera rada Koncesionara	73
3.9.3.	Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta	75
3.9.4.	Pregled isteklih i raskinutih ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta	75
3.9.5.	Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja javnog vodnog dobra	75
3.9.6.	Zaključci	75
3.10.	AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI SPORTA	77
3.10.1.	Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti sporta	78
4.	KONCESIONA NAKNADA	79
5.	BUDŽET	85
5.1.	FINANSIJSKI PRIHODI, RASHODI I IZDACI KOMISIJE ZA KONCESIJE	85
5.1.1.	Stalna sredstva Komisije	86
5.1.2.	Prihodi	87
5.1.3.	Rashodi	88
6.	ZAKLJUČCI	89
7.	PRILOZI	92

1. UVOD

Izveštaj o radu i finansijski izveštaj Komisije za koncesije Republike Srpske za 2023. godinu (u daljem tekstu: Izveštaj) donosi se na osnovu odredbe člana 60. Zakona o koncesijama¹, prema kojoj odredbi se Izveštaj podnosi najkasnije do 30. aprila tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Izveštaj se odnosi na period od 01. januara do 31. decembra 2023. godine i predstavlja godišnji izveštaj o radu Komisije za koncesije Republike Srpske (u daljem tekstu: Komisija).

Izveštaj se podnosi Narodnoj skupštini Republike Srpske.

Cilj Izveštaja jeste da informiše Narodnu skupštinu Republike Srpske, kao i ukupnu javnost o radu Komisije, to jeste, o aktivnostima na implementaciji zakonskih i drugih propisa iz oblasti koncesija, realizaciji ugovora o koncesiji, provjeri rada koncesionara i slično.

Isto tako, Izveštaj prikazuje način na koji Komisija izvršava obaveze u okviru svojih nadležnosti i ispunjava svoju misiju, te je isti sastavljen od podatka o izvršenim provjerama rada koncesionara, podnesenim zahtjevima, rješenjima Komisije, broju i vrsti predmeta koje je Komisija razmatrala, kao i o drugim informacijama iz djelokruga rada Komisije, bilo da je Komisija postupala po službenoj dužnosti, bilo po zahtjevu nadležnog organa ili zainteresovanog lica.

Strukturu izveštaja čine dijelovi. Svaki dio je tematska obrada odnosne materije i čini zasebnu cjelinu.

Prvi dio je uvodni dio i odnosi se na opšte podatke o Komisiji, članovima Komisije, te o pojmovima koji mogu biti naznačeni i korišćeni u Izveštaju.

U drugom dijelu je obrađen pravni okvir koncesija u Republici Srpskoj i u istom su navedeni propisi koji se direktno primjenjuju i odnose na oblast koncesionarstva (pozitivni propisi i propisi koji su prestali da važe), te propisi koji se posredno primjenjuju i odnose na oblast koncesionarstva.

Treći dio Izveštaja odnosi se na osnovne aktivnosti Komisije i sastoji se od više odjeljaka: ključne aktivnosti Komisije; provjera rada koncesionara; vođenje registra ugovora o koncesijama; aktivnosti Komisije iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata; aktivnosti Komisije iz oblasti izgradnje i korišćenja gasovoda i naftovoda; aktivnosti Komisije iz oblasti mineralnih resursa; aktivnosti Komisije iz oblasti trgovine i turizma; aktivnosti Komisije iz oblasti saobraćaja i veza; aktivnosti Komisije iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnih dobara; aktivnosti Komisije iz oblasti sporta; aktivnosti Komisije iz oblasti finansija. Dakle, u trećem djelu Izveštaja prikazane su aktivnosti Komisije prema nadležnostima, te prema pojedinim koncesionim oblastima.

---

¹ Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21)

Četvrti dio Izveštaja govori o koncesionoj naknadi u izveštajnom periodu.

U petom dijelu izneseni su podaci o finansijskom izveštaju Komisije, te o načinu na koji Komisija upravlja svojim resursima, a takođe je detaljno obrazložen finansijski dio poslovanja Komisije, tačnije, iznos budžeta Komisije i drugi prihodi s jedne strane, a sa druge strane knjigovodstveno iskazani troškovi i rashodi.

Šesti dio odnosi se na objedinjene zaključke kompletnog Izveštaja Komisije sa osvrtom na rad, stavove i mišljenja Komisije, kao i ukazivanje na aktuelnu problematiku po oblastima u postupku dodjele koncesija u Republici Srpskoj.

Sedmi dio sadrži priloge Izveštaja – tabelarne preglede po koncesionim oblastima.

1. 1. KOMISIJA

Komisija je stalno i nezavisno regulatorno tijelo sa svojstvom pravnog lica i sa pravima i obavezama utvrđenim Zakonom o koncesijama. Osnovana je Zakonom o koncesijama iz 2002. godine², a započela sa radom nakon imenovanja prvog saziva Komisije na sjednici Narodne Skupštine Republike Srpske, održane dana 23. 1. 2004. godine³.

Komisija je u svom radu samostalna i podliježe nadzoru Narodne skupštine Republike Srpske, kojoj i odgovara.

U okviru svojih nadležnosti, Komisija promoviše privredne i druge mogućnosti za ulaganja putem koncesija, u cilju zadovoljavanja javnih potreba i privrednog razvoja, uključivanjem privatnog sektora u finansiranje, projektovanje, izgradnju ili obnovu, održavanje ili upravljanje radom infrastrukturnih objekata i uređaja, pružanjem usluga i eksploatacijom prirodnih resursa i objekata koji služe njihovom iskorišćavanju, vodeći računa o zaštiti privrednih i društvenih interesa, zaštiti prostora, stanovništva i životne sredine.

Komisija je i 2023. godine ostvarila značajne korake na polju saradnje sa drugim institucijama u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini, pružajući im podršku na izradi zakona i drugih propisa, izveštaja, analiza i slično, uvažavajući značaj pravnog i regulatornog okvira za funkcionisanje koncesionog sektora u Republici Srpskoj.

Prostorije Komisije se nalaze u ulici Trg jasenovačkih žrtava, na broju 4, četvrti sprat.

Internet stranica Komisije je www.koncesije-rs.org. Stranica je dostupna na svim službenim jezicima u Bosni i Hercegovini, a verzija na engleskom jeziku je informativna u pogledu osnovnih informacija i posljednjih događanja.

---

² Zakon o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 25/02);

³ Odluke o imenovanju objavljene u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj: 12/04;

Rad Komisije zasniva se na odredbama Zakona o koncesijama⁴, podzakonskim aktima i Dokumentu o politici dodjele koncesija⁵. Komisija je u svojoj djelatnosti u procesnom dijelu postupala u skladu sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku⁶, te drugim pozitivno-pravnim propisima, kojima se direktno ili indirektno reguliše oblast koncesija u skladu sa osnovnim načelima postupka dodjele koncesija.

1.2. ČLANOVI KOMISIJE

Članove Komisije čine istaknuti stručnjaci iz oblasti prava, ekonomije, tehničkih i drugih odgovarajućih struka i imenuje ih Narodna skupština Republike Srpske, na prijedlog Vlade Republike Srpske, nakon sprovedenog javnog konkursa. Članovi Komisije za koncesije se imenuju na period od 5 (pet) godina i mogu biti imenovani na još jedan mandat.

Narodna skupština Republike Srpske je, na prijedlog Vlade Republike Srpske imenovala saziv Komisije koju čine:

- Maja Šuput, predsjednik Komisije;
- Nenad Račić, zamjenik predsjednika Komisije;
- Goran Mišić, član Komisije;
- Vladan Andrić, član Komisije;
- Zoran Filipović, član Komisije.

---

⁴ U vrijeme sačinjavanja Izveštaja, na snazi je Zakon o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21);

⁵ „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 31/06;

⁶ „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18;

1.3. POJMOVI U IZVJEŠTAJU

Pojmovi koji se koriste u Izveštaju:

- „koncendent“ je Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada), u ime Republike ili skupština jedinice lokalne samouprave, u ime jedinice lokalne samouprave;
- „koncesionar“ je privredno društvo osnovano u skladu sa propisima Republike, a sa kojim je koncendent zaključio ugovor o koncesiji;
- „nadležni organ“ je ministarstvo nadležno za pojedinu oblast u koju spada predmet koncesije za čiju dodjelu je nadležna Vlada, odnosno gradonačelnik ili načelnik opštine, za predmet koncesije iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave, u skladu sa Zakonom o koncesijama;
- „ponuđač“ je svako domaće ili strano pravno ili fizičko lice, konzorcijum dva ili više ugovorom povezanih pravnih lica, koji je dostavio ponudu u postupku dodjele koncesije;
- „studija opravdanosti dodjele koncesije“ je dokument o tehničkoj, finansijskoj, ekonomskoj, ekološkoj i pravnoj analizi opravdanosti dodjele koncesije (u daljem tekstu: studija);
- „koncesiona naknada“ je naknada koju plaća koncesionar u skladu sa ugovorom koji uređuje koncesiju i
- „ugovor o koncesiji“ je ugovor zaključen u pisanom obliku između koncudenta s jedne strane i koncesionara kao izabranog najpovoljnijeg ponuđača s druge strane, a sadrži odredbe o međusobnim pravima i obavezama ugovornih strana.

2. PRAVNI OKVIR KONCESIJA U REPUBLICI SRPSKOJ

2.1. ZAKONSKI PROPISI

- Zakon o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21);
- Zakon o koncesijama⁷ („Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 25/02, 91/06 i 92/09), koji je prestao da važi stupanjem na snagu Zakona o koncesijama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21);

Važeći Zakon o koncesijama je usvojen na 28. sjednici Narodne skupštine Republike Srpske i objavljen u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj: 59/13, dana 15. 7. 2013. te stupio na snagu 23. 7. 2013. godine. Zakon o izmjenama i dopunama zakona o koncesijama je usvojen na 23. sjednici Narodne skupštine Republike Srpske i objavljen u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj: 16/18, dana 23. 2. 2018. godine, te stupio na snagu 3. 3. 2018. godine. Naredni Zakon o izmjenama i dopunama zakona o koncesijama je usvojen na 10. sjednici Narodne skupštine Republike Srpske i objavljen u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj: 70/20, dana 16. 7. 2020. godine, te stupio na snagu 24. 7. 2020. godine. Posljednja izmjena Zakona o koncesijama bila je 2021. godine, kada je Zakon o izmjenama i dopunama zakona o koncesijama usvojen na 19. sjednici Narodne skupštine Republike Srpske i objavljen u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj: 111/21, dana 09. 12. 2021. godine, te stupio na snagu 17. 12. 2021. godine.

Važećim Zakonom o koncesijama, kao osnovnim zakonom koji se odnosi na oblast koncesionarstva, uređuju se predmet, nadležnost, postupak i uslovi pod kojima se mogu dodjeljivati koncesije u Republici Srpskoj, elementi ugovora o koncesiji, kao i prestanak ugovora o koncesiji, prava i obaveze koncesionara i koncudenta, nadležnost Komisije za koncesije i druga pitanja od značaja za ostvarivanje koncesionih projekata.

Cilj zakona je da stvori javan, nediskriminatoran i jasan pravni okvir za utvrđivanje uslova pod kojima se domaćim i stranim privredno-pravnim subjektima mogu dodjeljivati koncesije radi privlačenja domaćih i stranih investitora i stvaranja ambijenta za snažniji privredni razvoj, te odgovornog upravljanja prirodnim bogatstvima i javnim dobrima u Republici Srpskoj. Ovim Zakonom regulisan je, između ostalog, i postupak za dodjelu koncesija.

---

⁷ U ovom dijelu navedeni su zakoni koji su regulisali postupak dodjele koncesije, a koji su prestali da važe donošenjem novog Zakona o koncesijama, isključivo iz razloga što je neophodno da se navedeni zakonski okvir na osnovu kojeg su dodjeljivane koncesije i zaključivani ugovori o koncesiji na višedecenijske periode, i na osnovu čijih odredbi su se okončavali ranije započeti postupci dodjele koncesija;

Postupak dodjele koncesija zasniva se na načelima transparentnosti, nediskriminacije, tržišne konkurencije, jednakog tretmana ponuđača, slobode kretanja roba i usluga, zaštite javnog interesa, efikasnosti i ekonomičnosti, proporcionalnosti, zaštite životne sredine i ravnopravnosti ugovornih strana, što u konačnici ima za cilj stvaranje povoljnijih efekata po Republiku Srpsku.

2.1.1. PRIMJENA DRUGIH ZAKONA U POSTUPKU DODJELE KONCESIJA

- Zakon o opštem upravnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18), kao procesni zakon, Komisija primjenjuje prilikom odlučivanja u skladu sa odredbom člana 57. Zakona o koncesijama.

2.1.2. DRUGI ZAKONI KOJI SE POSREDNO PRIMJENJUJU U POSTUPKU DODJELE KONCESIJA

Komisija, u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, primjenjuje, ukoliko se za to javi potreba i druge pozitivne propise Republike Srpske, a u skladu sa svojim nadležnostima, i to: Zakon o radu; Zakon o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske; Zakon o lokalnoj samoupravi; Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske; Zakon o danu Republike; Zakon o praznicima; Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske; Zakon o trezoru; Zakon o Vladi Republike Srpske; Zakon o stvarnim pravima; Zakon o javnim preduzećima; Zakon o komunalnim djelatnostima; Zakon o upravljanju otpadom; Zakon o poljoprivrednom zemljištu; Zakon o privrednim društvima; Zakon o javno-privatnom partnerstvu u Republici Srpskoj; Zakon o ribarstvu; Zakon o električnoj energiji; Zakon o energetici; Zakon o lovstvu; Zakon o igrama na sreću; Zakon o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji; Zakon o rudarstvu; Zakon o geološkim istraživanjima; Zakon o gasu; Zakon o obnovljivim izvorima energije i drugo.

Efikasna primjena Zakona o koncesijama zavisi od navedenih materijalnih propisa (i drugih odnosnih propisa) kojima se regulišu posebne oblasti koje mogu biti predmet koncesija. Ova međuzavisnost ogleda se u stepenu normiranosti oblasti koje mogu biti predmet koncesija, tako da se nedvosmisleno propiše da se određena dobra (opšta, javna, prirodna) mogu dodjeljivati putem koncesionog postupka, odnosno koncesionog ugovora.

Komisija je i ranije isticala da postoji određena neusaglašenost pozitivno-pravnih propisa sa Zakonom o koncesijama, te da je, zbog toga, neophodno izvršiti usaglašavanje zakona i drugih pozitivnih pravnih propisa sa važećim Zakonom o koncesijama. U navedenom kontekstu, potrebno je istaći neophodnost usaglašavanja Zakona o vodama, Zakona o šumama Republike Srpske, Zakona o lovstvu, Zakona o ribarstvu, Zakona o igrama na sreću, Zakona o javno-privatnom partnerstvu, Zakona o stranim ulaganjima, te i drugih relevantnih zakona.

3. OSNOVNE AKTIVNOSTI KOMISIJE

Nadležnost⁸ Komisije za koncesije je da:

- daje saglasnost na studiju ekonomske opravdanosti,
- daje saglasnost na dokumentaciju za javno nadmetanje,
- daje prijedlog rješenja o izboru najpovoljnijeg ponuđača i dodjeli koncesije,
- vrši otvaranje i vrednovanje prispjelih ponuda po javnom pozivu za dodjelu koncesije,
- daje saglasnost na prijedlog ugovora o koncesiji i aneks ugovora o koncesiji,
- odobrava rokove i uslove standardnog ugovora o pružanju javnih usluga korisnicima,
- provjerava cjelokupan rad koncesionara, u skladu sa ugovorom o koncesiji, uključujući posebno kontinuirano snabdijevanje korisnika uslugama, kvalitet usluga, primjenu tarifa i drugih uslova ugovora,
- priprema Dokument o politici dodjele koncesija i predlaže njegovo usvajanje u Narodnoj skupštini Republike Srpske,
- odlučuje o žalbama korisnika usluga, u vezi sa visinom naknade i drugim uslovima pod kojima koncesionar pruža javne usluge, ukoliko posebnim zakonom nije u nadležnosti drugog organa,
- prati izvršenje Dokumenta o politici dodjele koncesija,
- daje saglasnost na ustupanje ugovora o koncesiji i promjenu vlasničke strukture u koncesionaru,
- daje prethodnu saglasnost na osnivanje založnog prava u korist finansijske organizacije,
- vodi registar ugovora o koncesijama i
- odlučuje o drugim zahtjevima, u skladu sa nadležnostima utvrđenim Zakonom o koncesijama.

Rad Komisije je javan i Komisija može da održi javnu raspravu o bilo kom pitanju iz svoje nadležnosti⁹.

3.1. KLJUČNE AKTIVNOSTI KOMISIJE

Komisija odluke iz svoje nadležnosti donosi na sjednicama.

Tokom 2023. godine, Komisija je održala 58 (pedeset osam) redovnih sjednica. Isto tako, na redovnim sjednicama razmatrana su pitanja i usvajani akti administrativne i finansijske prirode.

U tabeli 1 dati su podaci o strukturi i broju donešenih akata na redovnim sjednicama u izvještajnom periodu.

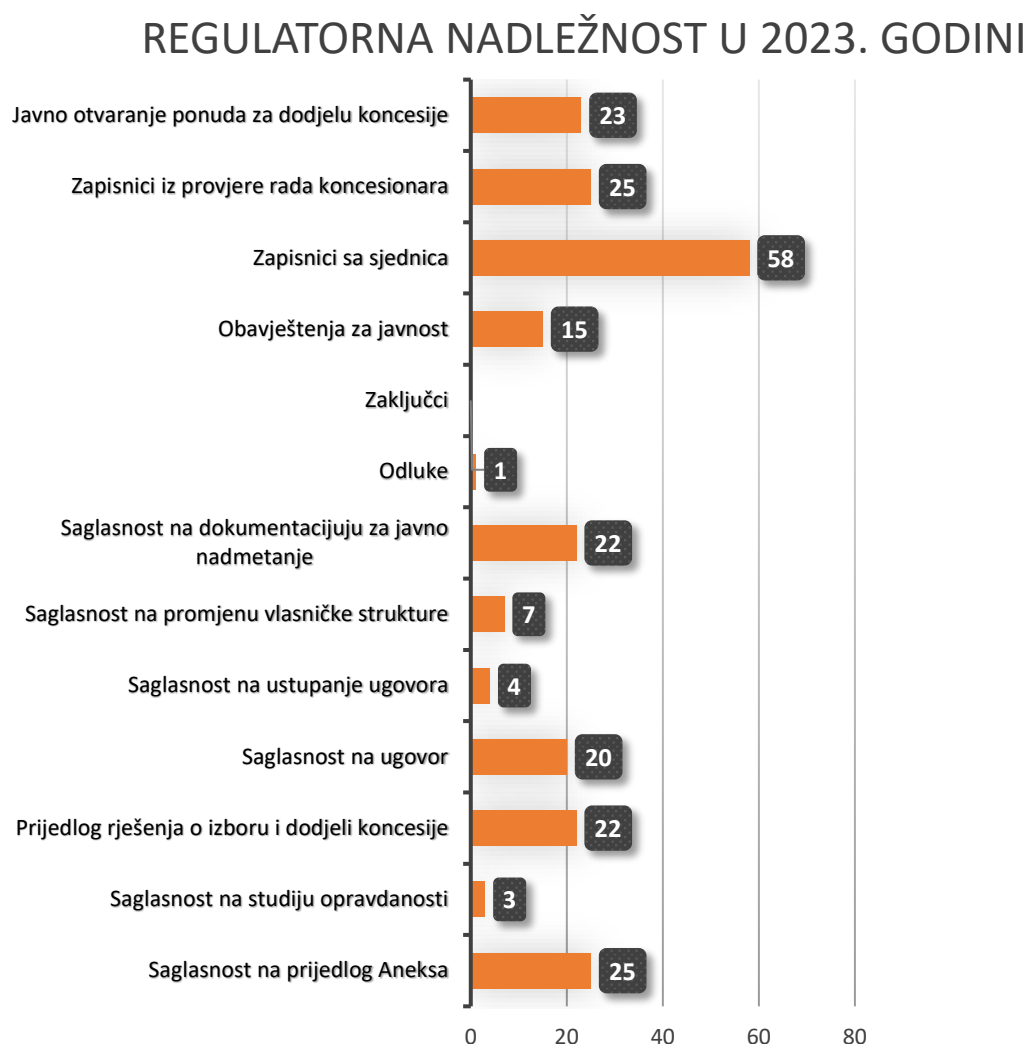
⁸ Član 53. Zakona o koncesijama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21);

⁹ Član 54. Zakona o koncesijama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21);

Tabela 1

Redovne sjednice Komisije – 58	
Vrste donesenih/usvojenih akata	Broj
Rješenje o davanju saglasnosti na aneks ugovora o koncesiji	25
Rješenje o davanju saglasnosti na studiju opravdanosti	3
Prijedlog rješenja o izboru najpovoljnijeg ponuđača i dodjeli koncesije	22
Rješenje o davanju saglasnosti na ugovor o koncesiji	20
Rješenje o davanju saglasnosti na ustupanje ugovora o koncesiji	4
Rješenje o davanju saglasnosti na promjenu vlasničke strukture koncesionara	7
Rješenja o davanju saglasnosti na osnivanje založnog prava	2
Rješenje o davanju saglasnosti na dokumentaciju za javno nadmetanje	22
Odluke	1
Zaključci	0
Obavještenja za javnost	15
Zapisnici sa sjednica	58
Zapisnici iz provjera rada Koncesionara	25
Javno otvaranje ponuda po javnom pozivu za dodjelu koncesije	23

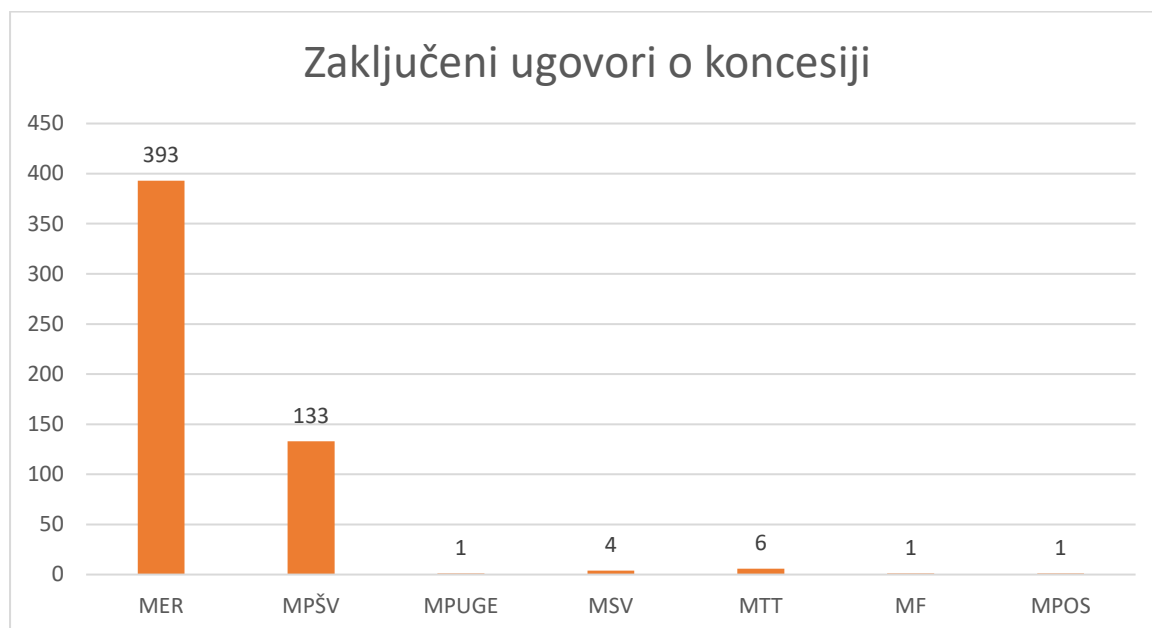
Slika 1 – Pregled akata iz regulatorne nadležnosti Komisije za 2023. godinu

Do kraja 2023. godine, ukupno je zaključeno 539 (pet stotina trideset devet)¹⁰ ugovora o koncesiji. Od navedenog broja zaključenih ugovora o koncesiji, Ministarstvo energetike i rudarstva zaključilo je 393 (tri stotine devedeset tri) ugovora, Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju zaključilo je 1 (jedan) ugovor o koncesiji, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede zaključilo je 133 (stotinu trideset tri) ugovora o koncesiji, Ministarstvo saobraćaja i veza zaključilo je 4 (četiri) ugovora o koncesiji, Ministarstvo trgovine i turizma zaključilo je 7 (sedam) ugovora o koncesiji, Ministarstvo finansija zaključilo je 1 (jedan) ugovor o koncesiji i Ministarstvo prodeice, omladine i sporta 1 (jedan).

¹⁰ Podaci iz Registra ugovora o koncesijama;

Slika 2 – Pregled zaključenih ugovora o koncesijama do kraja 2023. godine, po resorno nadležnim ministarstvima

U 2023. godini zaključeno je 28 (dvadeset osam) novih ugovora o koncesiji, od kojih je 11 (jedanaest) ugovora iz oblasti elektroenergetike, 13 (trinaest) ugovora iz oblasti mineralnih resursa, 2 (dva) ugovora iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i javnog vodnog dobra, 1 (jedan) ugovor iz oblasti planirani odstrel divljači uz obavljanje lovne djelatnosti i ribolov, i 1 (jedan) ugovor iz oblasti izgradnje, korišćenje i održavanja sportskih objekata (strelište).

U Tabeli 2 navedeni su ugovori koje Konkudent zaključio u 2023. godini.

Tabela 2

UGOVORI O KONCESIJI KOJI SU ZAKLJUČENI U 2023. GODINI

R/b	UGOVOR O KONCESIJI	LOKACIJA	KONCESIONAR
1.	Koncesija na poljoprivrednom zemljištu u svojini Republike Srpske, na području opštine Prnjavor, radi obavljanja povrtlarsko- ratarske proizvodnje	Donji Štrpci, Prnjavor	„MLADEGS-PAK“ d.o.o. Prnjavor
2.	Koncesija za izgradnju i korišćenje hidroelektrane „Bileća“, opština Bileća	Bileća	Mješoviti Holding „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“ Matično preduzeće a.d. Trebinje - Zavisno preduzeće „HIDROELEKTRANE NA TREBIŠNJICI“ a.d. Trebinje
3.	Koncesija za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena-serpentinisanog peridotita na ležištu „Mamići“ kod Prijedora	Bistrica (Prijedor), Prijedor	„NISKOGRADNJA-MARJANOVIĆ“ d.o.o. Prijedor

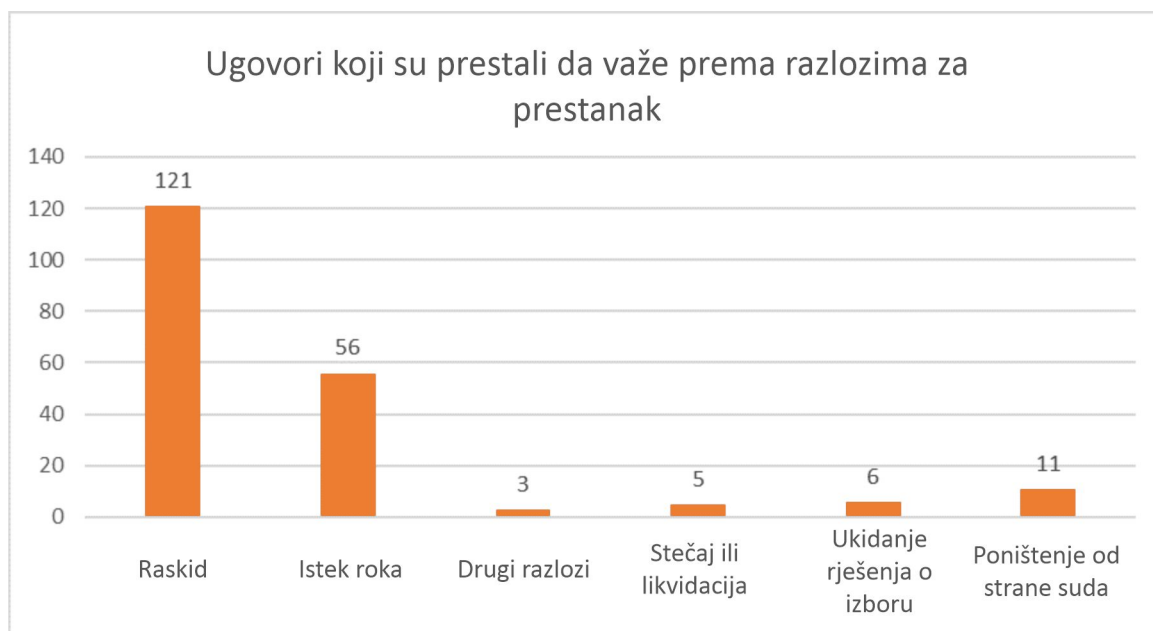
4.	Koncesija za izgradnju i korišćenje solarne fotonaponske elektrane „Nevesinje 7“, opština Nevesinje	Odžak, Bratač, Nevesinje	„SE NEVESINJE 7“ (SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 7) d.o.o. Banja Luka
5.	Koncesija za izgradnju i korišćenje solarne fotonaponske elektrane „Nevesinje 5“, opština Nevesinje	Odžak, Nevesinje	„SE NEVESINJE 5“ (SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 5) d.o.o. Banja Luka
6.	Koncesija za izgradnju i korišćenje solarne fotonaponske elektrane „Nevesinje 6“, opština Nevesinje	Odžak, Nevesinje	„SE NEVESINJE 6“ (SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 6) d.o.o. Banja Luka
7.	Koncesija za izgradnju i korišćenje solarne fotonaponske elektrane „Nevesinje 3“, opština Nevesinje	Žiljevo, Nevesinje	„SE NEVESINJE 3“ (SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 3) d.o.o. Banja Luka
8.	Koncesija za izgradnju i korišćenje solarne fotonaponske elektrane „Nevesinje 4“, opština Nevesinje	Odžak, Nevesinje	„SE NEVESINJE 4“ (SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 4) d.o.o. Banja Luka
9.	Koncesija za izgradnju i korišćenje solarne fotonaponske elektrane „Nevesinje 1“, opština Nevesinje	Miljevac, Nevesinje	„SE NEVESINJE 1“ (SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 1) d.o.o. Banja Luka
10.	Koncesija za izgradnju i korišćenje solarne fotonaponske elektrane „Nevesinje 2“, opština Nevesinje	Žiljevo, Nevesinje	„SE NEVESINJE 2“ (SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 2) d.o.o. Banja Luka
11.	Koncesija za eksploataciju keramičkih i opekarskih glina na ležištu „Crna Dolina“ kod Prijedora	Crna Dolina, Puharska, Čajreci, Prijedor	„NEMETALI“ a.d. Prijedor
12.	Korišćenje strelišta „Rakovačke Bare“, grad Banja Luka	Banja Luka, Drakulić	„JAĆIMOVIĆ“ d.o.o. Banja Luka
13.	Koncesija za eksploataciju kvarcitnih mineralnih sirovina na području „Zelilja“ kod Zvornika	Zlinje, Zvornik	„KRISTAL“ d.o.o. Bijeljina
14.	Koncesija za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena - krečnjaka na ležištu „Gradina“ kod Čelinca	Memići, Čelinac	„NISKOGRADNJA“ d.o.o. Laktaši

15.	Koncesija za izgradnju i korišćenje solarne elektrane „Ada Polje“, opština Mrkonjić Grad	Surjan-Bočac, Mrkonjić Grad	Mješoviti Holding „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“ - Matično preduzeće a.d. Trebinje - Zavisno preduzeće „HIDROELKTRANE NA VRBASU“ a.d Mrkonjić Grad
16.	Koncesija za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena - krečnjaka na ležištu „Karaula“ kod Banja Luke	Šimići, Banja Luka	„KUBIK-TRANS-NISKOGRADNJA“ d.o.o. Jakupovci, Laktaši
17.	Koncesija za istraživanje termalnih i termomineralnih voda kao geotermalnih resursa, na istražnom prostoru „Mlječanica“ kod Kozarske Dubice	Mlječanica, Kozarska Dubica	JZU Specijalna bolnica za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju „MLJEČANICA“ Kozarska Dubica
18.	Koncesija za eksploataciju šljunka, pijeska i konglomerata na ležištu „Čelikovo Polje“ kod Foče	Čelikovo Polje, Foča	„HES (HIDROELEKTROENERGETSKI SISTEM) GORNJA DRINA“ d.o.o. Foča
19.	Koncesija za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena - krečnjaka na ležištu „Krečnica“ kod Teslića	Kamenica, Teslić	„IGNJIĆ“ d.o.o. Teslić
20	Koncesija za eksploataciju uglja (lignita) na ležištu „Bistrica“ kod Prijedora	Bistrica, Prijedor	„DRVO- EXPORT“ d.o.o. Teslić
21	Koncesija za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena- serpentinsanog peridotita na ležištu „Dragalovci“ kod Stanara	Dragalovci, Stanari	„TODORIĆ LUX“ d.o.o. Stanari
22	Koncesija za istraživanje uglja na lokalitetu „Bukova- Kosa Prijedor“ kod Prijedora	Veliko Palančište, Prijedor	„DRVO- EXPORT“ d.o.o. Teslić
23	Koncesija za izgradnju i korišćenje solarne elektrane „MDD ENERGY“, na području opštine Nevesinje	Bojišta, Nevesinje	„MDD ENERGY“ d.o.o Nevesinje
24	Koncesija za izgradnju i korišćenje solarne elektrane „M Solar“, na području opštine Nevesinje	Bojišta, Nevesinje	„M SOLAR“ d.o.o. Nevesinje
25	Koncesija za eksploataciju arhitektonskog građevinskog kamena- krečnjaka na ležištu „Čepeljuše“ kod Nevesinja	Rabina, Nevesinje	„H&STONE“ d.o.o. Nevesinje

26	Koncesija na planirani odstrel divljači uz obavljanje lovne djelatnosti u privrednom lovištu „Klekovača" koje se nalazi na području opštine Istočni Drvar i i manjim dijelom na području opštine Ribnik	Potoci, Poljice (Istočni Drvar), Župica, Istočni Drvar, Gornji Ribnik, Ribnik	„TEHNIČKI REMONT“ a.d. Bratunac
27	Koncesiji za eksploataciju karbonatne sirovine- krečnjaka na lokalitetu „Gradac" grad Zvornik i opština Bratunac	Zelinje, Zvornik, Polom, Opravdići, Ođenovići, Bratunac	„JOKIĆ- INVEST“ d.o.o. Zvornik
28	Koncesija na poljoprivrednom zemljištu u svojini Republike Srpske, na području opštine Sokolac, radi kreiranja samoodrživog Oglednog centra za potrebe izvođenja praktične nastave za studente za sva tri ciklusa na studijskim programima poljoprivrede	Podromanija, Baltići, Sokolac	POLJOPRIVREDNI FAKULTET Univerziteta u Istočnom Sarajevu, Istočno Sarajevo

Do kraja 2023. godine¹¹, prestalo je da važi 192 (stotinu devedeset dva) ugovora. Od navedenog broja ugovora koji su prestali da važe, 121 (stotinu dvadeset jedan) ugovor je raskinut, za 56 (pedeset šest) ugovor je istekao rok trajanja koncesije, 3 (tri) ugovora su prestala da važe iz drugih razloga, kod 5 (pet) ugovora je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, kod 6 (šest) ugovora je ukunuto, poništeno ili oglašeno ništavnim rješenje o izboru najpovoljnijeg ponuđača i dodjeli koncesije, dok je kod 11 (jedanaest) ugovora o koncesiji ugovor poništen od strane suda.

Slika 3 – Pregled ugovora o koncesijama koji su prestali da važe do kraja 2023. godine, prema razlozima za prestanak:

U 2023. godini prestalo je da važi 3 (tri) ugovora o koncesiji. Prema resornim nadležnostima, 2 (dva) ugovora je iz resora energetike i rudarstva i 1 (jedan) ugovor iz resora poljoprivrede, od čega su sva 3 (tri) ugovora raskinuta.

U tabelarnom pregledu su naznačeni ugovori koji su prestali da važe u 2023. godini, kao i osnov prestanka.

¹¹ Podaci iz Registra ugovora o koncesijama;

Tabela 3

UGOVORI O KONCESIJI KOJI SU PRESTALI DA VAŽE U 2023. GODINI

R/b	UGOVOR O KONCESIJI	LOKACIJA	KONCESIONAR	OSNOV PRESTANKA
1.	Koncesija za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena - krečnjaka na ležištu „Donja Krčina“, opština Ugljevik	Ugljevik	„MONT GRADNJA“ d.o.o. Ugljevik	Raskid ugovora
2.	Koncesija za izgradnju i korišćenje male hidroelektrane „Gornje Pale“, na rijeci Bistrici, lijevoj pritoci rijeke Miljacke, opština Pale, grad Istočno Sarajevo	rijeka Bistrica, Pale, Istočno Sarajevo	„MAJNEX“ d.o.o. Pale	Raskid ugovora
3.	Koncesija na poljoprivrednom zemljištu u svojini Republike Srpske, na području opštine Kozarska Dubica, radi obavljanja ratarske proizvodnje	Demirovac, Gunjevci, Mlinarice, Pucari, Rakovica, Kozarska Dubica	„AGRILOGISTICA MWK R.E.B.“ d.o.o. Novi Grad	Raskid ugovora

Na osnovu gore navedenih podataka može se konstatovati da je zaključno sa 31.12.2023. godine aktivno 347 (tristotine četrdeset sedam) ugovora o koncesiji.

3.2. PROVJERA RADA KONCESIONARA

U izvještajnoj, 2023. godini, nastavljeno je sa kontinuiranim aktivnostima na provjeri realizacije ugovora o koncesiji. Posebna pažnja, kao i do sada, bila je posvećena konstatovanju stvarnog i činjeničnog stanja, otklanjanju nedostataka uočenih tokom prethodnih provjera, evidentiranju novonastalih problema, te iznalaženju načina za njihovo rješavanje.

Provjerom realizacije koncesionih ugovora, i ovog puta, Komisija se trudila da sagleda cjelokupan rad koncesionih preduzeća od momenta zaključenja ugovora o koncesiji do momenta provjere. Zapisnici, sačinjeni nakon provjera, praktično predstavljaju kontinuitet rada provjera realizacije dodjeljenih koncesija.

Komisija je, postupajući u skladu sa svojim nadležnostima, uputila Cirkularno pismo svim nosiocima koncesionih ugovora za dostavu podataka za 2023. godinu, u zavisnosti od predmeta koncesije, sa posebnim osvrtom na prijavu i plaćanje koncesione naknade.

Određen broj koncesionara je dostavio tražene podatke, jedan broj njih je prema izjavama izveštaje dostavljao resornim ministarstvima, dok određen broj koncesionara nije odgovorio na zahtjeve Komisije.

O obavljenim provjerama rada koncesionara više će biti riječi u dijelu Izveštaja koji se odnosi na analizu stanja u pojedinim oblastima dodjeljenih koncesija.

Tabela 4

**PREGLED AKTIVNOSTI KOMISIJE NA PROVJERI CJELOKUPNOG RADA
KONCESIONARA U SKLADU SA UGOVOROM O KONCESIJI**

<i>R/B</i>	Oblast	Nadležno ministarstvo	Provera rada Koncesionara konstatovana zapisnički	Provjera rada putem dostave izveštaja od strane koncesionara	Provjera rada po zahtjevu resornog ministarstva
1.	Elektroenergetika	Ministarstvo energetike i rudarstva	8	61	-
2.	Mineralni resursi	Ministarstvo energetike i rudarstva	7	71	2
3.	Poljoprivredno zemljište i javno vodno dobro	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	10	47	2
4.	Trgovina i turizam	Ministarstvo trgovine i turizma	1	2	-
5.	Saobraćaj i veze	Ministarstvo saobraćaja i veza	-	2	-
UKUPNO			25	183	4
<i>Ukupan broj provjera rada koncesionara</i>			212		

3.3. REGISTAR UGOVORA O KONCESIJAMA

Registar ugovora o koncesijama (u daljem tekstu: Registar) je centralna i jedinstvena evidencija podataka o svim koncesijama dodijeljenim na teritoriji Republike Srpske koji uspostavlja i vodi Komisija¹² za potrebe utvrđivanja obima korišćenja koncesija u Republici Srpskoj. Podaci upisani u Registar su javni i dostupni na internet stranici Komisije¹³.

Obaveza upisa ugovora o koncesiji u Registar određena je Zakonom o koncesijama¹⁴.

Sadržaj i način vođenja Registra propisan je Pravilnikom¹⁵ koji, uz saglasnost Vlade Republike Srpske, donosi i vodi Komisija¹⁶.

Registar sadrži podatke o nazivu koncesionara, nazivu koncedenta, predmetu koncesije, visini koncesione naknade, datumu zaključenja koncesionog ugovora, periodu trajanja koncesije, te sve hronološki navedene promjene koje se odnose na zaključene ugovore o koncesijama¹⁷. Koncedentu i koncesionarima dostupan je pregled podataka iz svih pojedinačnih ugovora o koncesiji. Javni podaci iz Registra dostupni su pravnim i fizičkim licima preko interneta ili u Komisiji. Javnim podacima smatraju se: naziv davaoca koncesije-koncedenta, naziv, tj. poslovno ime korisnika koncesije-koncesionara, datum početka ostvarivanja koncesije, datum isteka koncesije, predmet koncesije i lokacija koncesije.

U Registar se upisuju ugovori o koncesiji na osnovu potpuno i tačno ispunjene prijave za upis, odnosno prijave za upis promjene. Obveznik podnošenja prijave za upis ugovora o koncesiji i prijave za upis promjena ugovora o koncesiji u Registar jeste koncedent.

Obrasci za upis ugovora o koncesiji i upis promjena ugovora o koncesiji u Registar dostupni su na internet stranici Komisije.

Novi Registar je objavljen na internet stranici Komisije i stavljen u funkciju dana 3. 5. 2022. godine¹⁸.

---

¹² Član 53. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21);

¹³ https://koncesije-rs.org/registar_koncesija/

¹⁴ Član 35. stav (1) Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21);

¹⁵ Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra ugovora o koncesijama objavljen je u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj: 65/14;

¹⁶ Član 35. stav (5) i član 59 stav (1) tačka d) Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21);

¹⁷ Član 35. stavovi (3) i (4) Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21);

¹⁸ <https://koncesije-rs.org/u-funkciji-je-novi-registar-ugovora-o-koncesijama/>

3.4. AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA ENERGETSKIH OBJEKATA

3.4.1. RJEŠENJA KOMISIJE

U toku 2023. godine Ministarstvo energetike i rudarstva uputilo je 23 (dvadeset tri) zahtjeva, koji su se odnosili na rješavanje predmeta iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata, a Komisija je donijela i uputila Ministarstvu energetike i rudarstva:

- 1 (jedno) rješenje o davanju saglasnosti na studiju ekonomske opravdanosti;
- 7 (sedam) rješenja o davanju saglasnosti na ustupanje ugovora o koncesiji i promjenu vlasničke strukture;
- 4 (četiri) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog ugovora o koncesiji;
- 11 (jedanaest) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog aneksa ugovora o koncesiji.

U 2023. godini, Ministarstvo energetike i rudarstva Komisiji je dostavilo 11 (jedanaest) zaključenih Ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata.

U tabelama 5, 6, 7, 8 i 9 dat je pregled dostavljenih ugovora, te rješenja i saglasnosti Komisije u 2023. godini iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata.

Tabela 5

**ZAKLJUČENI UGOVORI O KONCESIJI IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA
ENERGETSKIH OBJEKATA U 2023. GODINI**

R/B	Koncesionar	Predmet	Lokacija	Datum zaključenja
1.	MH „ERS“ - MP a.d. Trebinje, ZP „Hidroelektrane na Trebišnjici“ a.d. Trebinje	Igradnja i korišćenje HE „Bileća“, opština Bileća	Bileća	16.02.2023.
2.	„SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 1“ d.o.o. Banja Luka	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „Nevesinje 1“, opština Nevesinje.	Miljevac, Nevesinje	30.03.2023.
3.	„SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 2“ d.o.o. Banja Luka	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „Nevesinje 2“, opština Nevesinje.	Žiljevo, Nevesinje	30.03.2023.
4.	„SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 3“ d.o.o. Banja Luka	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „Nevesinje 3“, opština Nevesinje.	Žiljevo, Nevesinje	30.03.2023.
5.	„SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 4“ d.o.o. Banja Luka	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „Nevesinje 4“, opština Nevesinje.	Odžak, Nevesinje	30.03.2023.
6.	„SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 5“ d.o.o. Banja Luka	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „Nevesinje 5“, opština Nevesinje.	Odžak, Nevesinje	30.03.2023.
7.	„SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 6“ d.o.o. Banja Luka	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „Nevesinje 6“, opština Nevesinje.	Odžak, Nevesinje	30.03.2023.
8.	„SOLARNA ELEKTRANA NEVESINJE 7“ d.o.o. Banja Luka	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „Nevesinje 7“, opština Nevesinje.	Odžak, Bratač, Nevesinje	30.03.2023.
9.	„M SOLAR“ d.o.o. Nevesinje	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „M SOLAR“, opština Nevesinje	Bojišta, Nevesinje	09.10.2023.
10.	„MDD ENERGY“ D.O.O. Nevesinje	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „MDD ENERGY“, opština Nevesinje	Bojišta, Nevesinje	09.10.2023.
11.	MH „ERS“ - MP a.d. Trebinje, ZP „HIDROELEKTRANE NA VRBASU“ a.d. Mrkonjić Grad	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „Ada Polje“, opština Mrkonjić Grad	Surjan-Bočac, Mrkonjić Grad	17.07.2023.

Ukupno je zaključeno 11 (jedanaest) ugovor o koncesiji iz oblasti energetskih objekata u 2023. godini.

Tabela 6

**RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI NA STUDIJE
EKONOMSKE OPRAVDANOSTI IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA ENERGETSKIH
OBJEKATA U 2023. GODINI**

R/B	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja rješenja
1.	Studija ekonomske opravdanosti izgradnje solarne elektrane "Ada Polje", MH "ELEKTROPRIVREDA RS"-MP a.d. Trebinje, ZP "HIDROELEKTRANE NA VRBASU" a.d. Mrkonjić Grad	Data prethodna saglasnost na studiju	Surjan-Bočac, Mrkonjić Grad	08.02.2023.

Ukupno je doneseno 1 (jedno) rješenje o davanju saglasnosti na studiju ekonomske opravdanosti iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata.

Tabela 7

**RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI NA PROMJENU
VLASNIČKE STRUKTURE, USTUPANJE UGOVORA O KONCESIJI ILI OSNIVANJE
ZALOŽNOG PRAVA IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA ENERGETSKIH OBJEKATA U
2023. GODINI**

R/B	Koncesionar/Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja rješenja
1.	„COMSAR ENERGY HYDRO“ d.o.o. Banja Luka	Data saglasnost na ustupanje Ugovora o koncesiji za izgradnju i korišćenje hidroelektrane „Mrsovo“, na rijeci Lim, opština Rudo	Rudo	13.06.2023.
2.	MH "ELEKTROPRIVREDA RS" - MP a.d. Trebinje, ZP "ELEKTRO DOBOJ" a.d. Doboj	Data saglasnost na ustupanje Ugovora o koncesiji za izgradnju i korišćenje male hidroelektrane „Cijevna III“, na rijeci Bosni	Doboj	30.11.2023.
3.	„ENERGY FINANCING TEAM SE BILEĆA“ d.o.o. Bileća	Data saglasnost na promjenu 100 % vlasničkog udjela	Bileća	17.07.2023.
4.	„ENERGY FINANCING TEAM HE ULOG“ d.o.o. Kalinovik	Data saglasnost na promjenu 100 % vlasničkog udjela	Kalinovik	28.07.2023.
5.	„EUROENERGY“ d.o.o. Zvornik	Data saglasnost na promjenu 100 % vlasničkog udjela	Zvornik	28.07.2023.
6.	„GREEN ENERGY“ d.o.o. Pale	Data saglasnost na osnivanje založnog prava	Istočno Sarajevo	14.03.2023.

7.	„ENERGY FINANCING TEAM SE BILEĆA" d.o.o. Bileća	Data saglasnost na osnivanje založnog prava	opština Bileća	16.10.2023.
----	---	---	----------------	-------------

Ukupno je doneseno 7 (sedam) rješenja o davanju saglasnosti na promjenu vlasničke strukture, ustupanje koncesionog ugovora i osnivanje založnog prava iz oblasti izgradnje i korišćenja energetske objekata u 2023. godini.

Tabela 8

RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PRIJEDLOG UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA ENERGETSKIH OBJEKATA U 2023. GODINI

R/B	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	MH „ERS" - MP a.d. Trebinje", ZP „HIDROELEKTRANE NA VRBASU" a.d. Mrkonjić Grad	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „ADA POLJE", opština Mrkonjić Grad	Data saglasnost na prijedlog ugovora	18.04.2023.
2.	„M SOLAR" d.o.o. Nevesinje	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „M SOLAR", opština Nevesinje	Data saglasnost na prijedlog ugovora	11.09.2023.
3.	„MDD ENERGY" D.O.O. Nevesinje	Izgradnja i korišćenje solarne elektrane „MDD ENERGY", opština Nevesinje	Data saglasnost na prijedlog ugovora	11.09.2023.
4.	„ENERSTATE" d.o.o. Sokolac	Izgradnja i korišćenje solarne fotonaponske elektrane „SOKOLAC 100 MW", opština Sokolac	Data saglasnost na prijedlog ugovora	26.12.2023.

Ukupno su donesena 4 (četiri) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetske objekata.

Tabela 9

RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PRIJEDLOG ANEKSA UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA ENERGETSKIH OBJEKATA U 2023. GODINI

R/B	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	„VE GREBAK" d.o.o. Nevesinje	Izgradnja i korišćenje vjetroelektrane „GREBAK", opština Nevesinje	Data saglasnost na Prijedlog Aneksa 5. Ugovora o koncesiji	16.08.2023.
2.	„SE NEVESINJE" d.o.o. Banja Luka	Izgradnja i korišćenje solarne fotonaponske elektrane „NEVESINJE", opština Nevesinje	Data saglasnost na Prijedlog Aneksa 1. Ugovora o koncesiji	16.10.2023.
3.	„SE TREBINJE 1" d.o.o. Trebinje	Izgradnja i korišćenje solarne fotonaponske elektrane „TREBINJE 1", grad Trebinje	Data saglasnost na Prijedlog Aneksa 2. Ugovora o koncesiji	20.07.2023.
4.	„ELEKTRO JOVANA" d.o.o. Milići	Izgradnja MHE „Jovana" na rijeci Zeleni Jadar	Data saglasnost na Prijedlog Aneksa 6. Ugovora o koncesiji	29.03.2023.
5.	„PETROL HIDROENERGIJA" d.o.o. Teslić	Izgradnja MHE „Jeleč" na rijeci Govzi	Saglasnost na Prijedlog Aneksa 3. Ugovora o koncesiji	10.05.2023.
6.	„SRBINJEPUTEVI" d.o.o. Foča	Izgradnja i korišćenje MHE „BIJELAVE" na slivu rijeka Bijelava i Mala Bijelava, opština Foča	Data saglasnost na Prijedlog Aneksa 2. Ugovora o koncesiji	03.07.2023.
7.	„MEGA ELEKTRIK" a.d. Laktaši	Izgradnja MHE „ŽEŽELJA", na rijeci Žeželji	Data saglasnost na Prijedlog Aneksa 4. Ugovora o koncesiji	08.11.2023.
8.	„HIDROENERGY" d.o.o. Laktaši	Izgradnja MHE „JABUŠNICA 1" na rijeci Jabušnici, opština Gacko	Data saglasnost na Prijedlog Aneksa 1. Ugovora o koncesiji	15.12.2023.
9.	„HIDROENERGY" d.o.o. Laktaši	Izgradnja MHE „JABUŠNICA S-J-2" na rijeci Jabušnici, opština Gacko	Data saglasnost na Prijedlog Aneksa 2. Ugovora o koncesiji	15.12.2023.
10.	„HIDROENERGY" d.o.o. Laktaši	Izgradnja MHE „JABUŠNICA S-J-3" na rijeci Jabušnici, opština Gacko	Data saglasnost na Prijedlog Aneksa 4. Ugovora o koncesiji	15.12.2023.
11.	„HIDROENERGY" d.o.o. Laktaši	Izgradnja MHE „SUTJESKA S-3" na rijeci Sutjesci, opština Gacko	Data saglasnost na Prijedlog Aneksa 2. Ugovora o koncesiji	15.12.2023.

Ukupno je doneseno 11 (jedanaest) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog aneksa ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata.

3.4.2. PROVJERA RADA KONCESIONARA

U toku 2023. godine, Komisija je u skladu sa svojim zakonskim ovlašćenjima, vršila provjeru realizacije ugovora o koncesiji iz oblasti energetike, koji se odnose na sljedeće:

- Izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana (instalisanе snage manje od 10 MW);
- Izgradnju i korišćenje elektrana (instalisanе snage veće od 10 MW);
- Izgradnju i korišćenje termoenergetskih objekata;
- Izgradnju i korišćenje vjetroelektrana i
- Izgradnju i korišćenje solarnih elektrana.

Trenutno se realizuje 104 (stotinu četiri) ugovora o koncesiji iz oblasti elektroenergetike, sa strukturom prikazanoj u tabeli 10.

Tabela 10

OBLAST	BROJ UGOVORA
<i>Male hidroelektrane</i> ¹⁹	70
<i>Hidroelektrane</i>	10
<i>Termoelektrane</i>	4
<i>Vjetroelektrane</i>	3
<i>Solarne elektrane</i>	16
UKUPNO:	103

¹⁹ Određen broj koncesionih ugovora zaključen je za dvije ili više lokacija MHE. Ukupan broj aktivnih MHE objekata je, prema informacijama resornog ministarstva, 84 (osamdeset četiri).

3.4.2.1. Male hidroelektrane (MHE)

U izveštanoj 2023. godini, nije bilo zaključenja novih Ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja malih hidroelektrana, dok je u istom periodu raskinut jedan ugovor iz ove oblasti.

Od ukupno 70 (sedamdeset) koncesioni ugovor koji se realizuje za izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana, prema podacima dobijenim od resornog ministarstva, do 31.12.2023. godine, 38 (trideset osam) se nalaze u komercijalnom radu. Broj malih hidroelektrana čija je izgradnja u toku je 8 (osam). Ostali koncesioni ugovori su u zastoju zbog različitih problema koji onemogućavaju njihovu realizaciju, uključujući i nekoliko MHE za koje su već pribavljene građevinske dozvole. Vlada je Zaključkom iz oktobra 2022. godine, zadužila Ministarstvo energetike i rudarstva da provede sve potrebne aktivnosti vezano za ugovore koji se ne realizuju i predloži raskidanje istih tamo gdje koncesionari ne poštuju ugovorne obaveze, osim u slučajevima gdje su u toku sudski postupci.

Najveći broj koncesionih ugovora zaključen je 2005. godine kada je ukupno dodijeljeno 103 (stotinu tri) koncesije, ali je zaključeno 69 (šezdeset devet) ugovora.

Isti su zaključeni u skladu sa članom 27. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 25/02, 91/06 i 92/09) koji je prestao da važi stupanjem na snagu novog Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21).

Potrebno je istaći da je u periodu proteklom od 2005. godine, kada je zaključen prvi koncesioni ugovor za izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana, pa do kraja 2023. godine, raskinuto ukupno 68 (šezdeset osam) koncesionih ugovora, od toga 40 (četrdeset) u poslednjih 5 (pet) godina. Razlozi za veliki broj raskinutih ugovora u tom periodu su neadekvatne studije ekonomske opravdanosti projekata, čime takvi ugovori nisu imali dovoljno istražene elemente koji se tiču rokova izgradnje koncesionih projekata, neophodnog vremena za prikupljanje potrebne dokumentacije, neadekvatnih tehničkih rješenja, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na parcelama koje su definisane koncesionim ugovorom, pribavljanje raznih dozvola, saglasnosti, odobrenja, bankarskih garancija, neažurnost administracije, neažurnost i nemarnost investitora, nedovoljan angažman na zaštiti životne sredine i drugo.

Pregled broja raskinutih koncesionih ugovora za izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana po godinama raskida prikazan je u sljedećoj tabeli (11).

Tabela 11

Pregled raskinutih ugovora za izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana po godinama

Godina:	2006-2010.	2012.	2013.	2014.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Broj raskinutih ugovora	6	5	9	2	6	10	7	18	4	0	1

Potrebno je naglasiti da se u Ministarstvu energetike i rudarstva vodi Registar projekata, uspostavljen u skladu sa Zakonom o obnovljivim izvorima energije („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 16/22), a u Komisiji se vodi Registar ugovora o koncesijama u skladu sa pozitivnim Zakonom o koncesijama.

U izvještajnoj godini, imajući u vidu da je još u 2021. godini u Narodnoj skupštini Republike Srpske usvojena Deklaracija o zaštiti rijeka u Republici Srpskoj, broj: 02/1-021-158/21 od 17.02.2021. godine (u daljem tekstu: Deklaracija), a Deklaracijom su Ministarstvo energetike i rudarstva, Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede bili zaduženi da izvrše analizu svih koncesionih ugovora iz svojih oblasti, Vlada Republike Srpske je donijela zaključak i nastavila provoditi aktivnosti prema istom.

3.4.2.2. Oblast srednjih i velikih hidroelektrana

3.4.2.2.1. HIDROELEKTRANA (HE) „ULOG“

Koncesionar „EFT HE ULOG“ d.o.o. Kalinovik, u 2023. godini je nastavio realizaciju svojih ugovornih obaveza koje su se odnosile na projektne aktivnosti i izgradnju hidroelektrane „ULOG“, po dinamičkom planu, a sve u skladu sa koncesionim Ugovorom. U nastavku su navedene ključne projektne i ostale aktivnosti nastavljene u 2023. godini:

- Izvršen je iskop i oblaganje optočnog tunela, izgrađena uzvodna i nizvodna predbrana i izvršeno skretanje rijeke u zoni gradilišta brane i pribranskih objekata, izvršen iskop i troketiranje lijevog i desnog oporca za lučnu branu, izvršen iskop i primarna obloga ulazne građevine u derivacioni tunel, iskop pristupnih štolni (ukupno četiri) ka glavnom tunelu u ukupnoj dužini od 550 m, iskop i primarna obloga glavnog derivacionog tunela u dužini od 1.880 m (preostala dužina tunelskog iskopa je 430 m), izrađena je pilot bušotina cijelom visinom vodostanske cijevi, iskopano je 32 m od ukupno 60 m vodostana, izvršen iskop i primarna obloga horizontalnog dijela podzemnog tlačnog cjevovoda u dužini od 224 m, kao i račve ispred mašinske zgrade, iskop za mašinsku zgradu, izgrađeno je polje betonskih anker greda, izvršen je iskop i primarna obloga podzemne prostorije za dizel agregate, izgrađen je zagat i injeksiona zavjesa u cilju sprečavanja prodora podzemnih voda iz korita Neretve u temeljnu jamu mašinske zgrade, izvršen je dio iskopa padine iznad mašinske zgrade u cilju njenog rasterećenja, izgrađen je pristupni put S3-1 koji povezuje lijevi blok brane sa prethodno

izgrađenim pristupnim putevima, preostali pristupni putevi su izgrađeni u procentu od oko 95 %, izgrađen je privremeni čelično-rešetkasti most raspona 68 m, nosivosti 50 t preko rijeke Neretve, kao i pripadajući pristupni putevi, izgrađeni su kampovi za smještaj radnika na lokaciji Ljusići i Nedavići, adaptirana kasarna u Kalinoviku za smještaj uprave projekta i administracije izvođača, postavljeno i pušteno u funkciju postrojenje za drobljenje i pripremu agregata za beton i montirana i puštena u rad betonara kapaciteta 60 m³/h.

- U toku je proizvodnja opreme za hidroelektranu „ULOG“.
- U 2023. godini, u samom koncesionom društvu nije bilo statusnih promjena;
- Koncesionar je još uvijek u pripremnom periodu;
- Imovinsko-pravni odnosi za izgradnju svih objekata hidroelektrane „ULOG“ su riješeni.
- Prema izveštaju, koncesionar je obezbijedio potrebne saglasnosti i dozvole za izgradnju hidroelektrane.

U izveštajnoj godini izvršena 100% promjena vlasničke strukture.

Zaključno sa 31.12.2023. godine, prema dotavljenom izveštaju u projekat izgradnje hidroelektrane „ULOG“ uloženo je 156 miliona KM sredstava Koncesionara „EFT HE ULOG“ d.o.o. Kalinovik.

3.4.2.2.2. HIDROELEKTRANA (HE) „DABAR“

Rješenjem Vlade Republike Srpske od 19.04.2011. godine, dodijeljena je koncesija za izgradnju i korišćenje hidroelektrane „DABAR“, po osnovu samoinicijativne ponude, privrednog društva MH „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“, MP a.d. Trebinje i MH „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“, ZP „HIDROELEKTRANE NA TREBIŠNJICI“ a.d. Trebinje.

Nakon odluke Nadzornog odbora o izboru članova Uprave društva „HIDROELEKTRANA DABAR“ d.o.o. Trebinje, uslijedile su aktivnosti na organizaciji privrednog društva (donošenje statuta, odluka i pravilnika) neophodnih za funkcionisanje društva.

Privredno društvo „HIDROELEKTRANA DABAR“ d.o.o. Trebinje zvanično je otpočelo sa radom 01.06.2011. godine.

Sa koncesionim društvom „HIDROELEKTRANA DABAR“ d.o.o. Trebinje, Ugovor o koncesiji je zaključen dana 28.07.2011. godine. Nakon zaključenja Ugovora, uslijedile su aktivnosti na realizaciji istog.

Pripremni radovi, istražni radovi, izrada Glavnog projekta, izgradnja pristupnih puteva, vodovoda za snadbijevanje gradilišta i gradilišnog naselja, dalekovod 20 kV sa pripadajućim trafostanicama je realizovan u potpunosti.

U fazi realizacije pripremni radovi Koncesionar je nailazio na različite probleme od kojih posebno izdvajamo: pokrenut je upravni spor od strane Ministarstva okoliša i turizma Federacije Bosne i Hercegovine na Rješenje o odobravanju Studije uticaja projekta hidroelektrane „DABAR“ na životnu sredinu. Spor je okončan u aprilu 2016. godine.

U izvještajnoj godini sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- Izvođenje radova na dovodnom tunelu u ulaznoj građevini (do sada je izvršen iskop dovodnog tunela u dužini 11.500 metara, ugrađena je primarna podgrada i ugrađena je sekundarna oplata na dovodnom tunelu u dužini oko 3.100 metara;
- Otpočelo je izvođenje radova na radnom platou i
- Izvršena je eksproprijacija na području akumulacije „Nevesinje“.

Za preostale objekte su u cjelosti riješeni imovinsko-pravni odnosi.

U koncesioni projekat je od momenta zaključenja koncesionog ugovora pa do kraja izvještajnog perioda investirano oko 290 miliona KM, a prema dostavljenom izvještaju koncesionara.

3.4.2.2.3. „HIDROELEKTRANE NA VRBASU“

Koncesiono preduzeće MH „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“, ZP „HIDROELEKTRANE NA VRBASU“ a.d. Mrkonjić Grad je osnovano Odlukom JP „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“ dana 19.08.1992. godine. Osnovna djelatnost preduzeća je proizvodnja električne energije, održavanje hidroenergetskih postrojenja i trgovina električnom energijom.

Proizvodnja električne energije u sklopu koncesionog preduzeća se obavlja u 3 (tri) proizvodna objekta: hidroelektrana „BOČAC“; mala hidroelektrana „BOČAC 2“ i mala hidroelektrana „KUĆNA TURBINA“.

Radna organizacija za izgradnju hidroelektrane „BOČAC“ počela je sa radom 1975. godine, a ista je puštena u komercijalni rad 05.12.1981.godine.

- Hidroelektrana „BOČAC“:
Ukupna instalisana snaga je 110 MWh (2 agregata po 55 MWh);
Instalisani protok je 240 m³/h, a radna kota je 282 m;
Korisna zapremina akumulacije jezera ove elektrane je 52.679.715 m³.
- Mala hidroelektrana „BOČAC 2“ (puštena u rad 2018. godine):
Ukupna instalisana snaga proizvodnog objekta je 9,58 MWh (2 agregata po 4,79 MWh);
Maksimalni radni nivo gornje vode je 227,80 m.
- Mala hidroelektrana „KUĆNA TURBINA“ (puštena u rad 2021. godine):
Objekat raspolaže sa jednim agregatom maksimalne snage 0,56 MWh;
Projektovana godišnja proizvodnja iznosi 4.190.000 kWh.

U 2023. godini hidroelektrana „BOČAC“ je proizvela 284.587.305 kWh električne energije, mala hidroelektrana „KUĆNA TURBINA“ 4.444.845 kWh, a mala hidroelektrana „BOČAC 2“ 41.020.000 kWh. Prosječno ostvarena proizvodnja za sve tri elektrane u 2023. godini je 101,28% u odnosu na plan.

Koncesionar je na ime koncesione naknade, a prema dostavljenom Izvještaju, za sve tri elektrane uplatio u budžet Republike Srpske iznos od 1.530.164 KM.

3.4.2.2.4. SISTEM HIDROELEKTRANA GORNJA DRINA (HE „BUK BIJELA“, HE „PAUNCI“ i HE „FOČA“)

Ugovor o koncesiji zaključen je između Vlade Republike Srpske kao Konkudenta i MH „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“, MP a.d. Trebinje (potpisnika u ime Konzorcijuma MH „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“, MP a.d. Trebinje i ZP „HIDROELEKTRANE NA DRINI“ a.d. Višegrad), dana 03.06.2016. godine.

Navedeni Konzorcijum je bio u obavezi, shodno Odluci Vlade Republike Srpske o dodjeli predmetne koncesije, kao i prema odredbi koncesionog Ugovora, da osnuje koncesiono preduzeće za obavljanje koncesione djelatnosti u roku od godinu dana od zaključenja Ugovora, te je 03.09.2018. godine registrovano privredno društvo „HIDROELEKTRANA BUK BIJELA“ d.o.o. Foča kao koncesiono društvo, čiji je ukupni kapital iznosio 1.000.000,00 KM, od čega je učešće ZP „HIDROELEKTRANE NA DRINI“ a.d. Višegrad 80%, odnosno 800.000,00 KM, a učešće MH „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“, MP a.d. Trebinje 20%, odnosno 200.000,00 KM u kapitalu Koncesionara.

Odlukom Vlade Republike Srpske od 26.09.2019. godine, odobrena je statusna promjena - spajanje uz pripajanje „HE BUK BIJELA“ d.o.o. Foča, kao Sticaoca, sa „HE FOČA“ d.o.o. Foča i „HE PAUNCI“ d.o.o. Foča kao Pripoioca. Ugovorom o statusnoj promjeni - spajanje uz pripajanje, prestalo je sa postojanjem privredno društvo „HE FOČA“ d.o.o. Foča i „HE PAUNCI“ d.o.o. Foča, dok je privredno društvo „HE BUK BIJELA“ d.o.o. Foča promijenilo naziv u „HES GORNJA DRINA“ d.o.o. Foča.

Aneksom 1. Ugovora zaključenim dana 05.02.2020. godine, izvršena je i promjena naziva koncesionara u „HIDROELEKTROENERGETSKI SISTEM GORNJA DRINA“ društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju i prodaju električne energije Foča (skraćeni naziv firme: „HES GORNJA DRINA“ d.o.o. Foča), definisana je obaveza dostavljanja Plana projektovanja i izgradnje, definisani su rokovi i iznosi bankarskih garancija, te je definisana visina koncesione naknade za korišćenje elektroenergetskih objekata tokom perioda korišćenja u iznosu od 0,0055 KM po proizvedenom kilovat-satu (kWh) električne energije na zvaničnom obračunskom mjestu primopredaje električne energije.

Pristupanju JP „ELEKTROPRIVREDA SRBIJE“ Beograd u „HES GORNJA DRINA“ d.o.o. Foča, kao novog člana prethodila, je izrada Studije ekonomske opravdanosti Projekta „HES GORNJA DRINA“, koju je u aprilu 2020. godine uradila revizorska kuća „DELOITTE“.

Dokumentaciju koja se odnosi na izgradnju „HIDROELEKTROENERGETSKOG SISTEMA GORNJA DRINA“ čine:

- Građevinska dozvola za pripremne radove investitoru „HES GORNJA DRINA“ d.o.o. Foča, za izgradnju hidroelektrane „BUK BIJELA“ na rijeci Drini, instalisane snage 93,52 MW, na teritoriji opština Foča, izdata od strane Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju dana 08.06.2020. godine;
- Dokazi o riješenim imovinsko-pravnim odnosima (posjedovni list, zemljišno-knjižni izvadak i kopija katastarskog plana), izdati od strane Republičke uprave za imovinsko-pravne poslove, podrčna jedinica Foča;
- Rješenje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske o saglasnosti za krčenje šume i trajnu promjenu namjene šumskog zemljišta u svrhu izgradnje predmetnog objekta od 12.02.2020. godine;
- Rješenje Odjeljenja za privredu i društvene djelatnosti opštine Foča za davanje poljoprivredne saglasnosti, od 24.02.2020. godine;
- Rješenje JP „PUTEVI REPUBLIKE SRPSKE“ Banja Luka o saglasnosti za izgradnju priključka na magistralni put M-1 109, dionica Čemerno - Brod na Drini 2, od 03.04.2020. godine;
- Uvjerjenje kojim se potvrđuje da su već izgrađeni objekti neophodni za potrebe napajanja gradilišta, izdato od strane ZP „ELEKTRODISTRIBUCIJA“ a.d. Pale.
- Važeće ekološke dozvole za HE „Foča“ i HE „Paunci“.
- Vrijednost dosadašnjih investiranja prema izvještaju koncesionara je 33,6 miliona KM. Trenutno se pred Ustavnim sudom BiH vodi spor.

3.4.2.2.5. HIDROELEKTRANA (HE) „MRSOVO“

Koncesionar „COMSAR ENERGY HIDRO“ d.o.o. Banja Luka je, prema dostupnim informacijama, obavio značajne aktivnosti na realizaciji prve faze projekta izgradnje i korišćenja hidroelektrane „MRSOVO“ na rijeci Lim, opština Rudo, u skladu sa osnovnim koncesionim ugovorom kao i pripadajućim aneksima.

Pregled aktivnosti na koncesionom projektu, a prema posljednjem izvještaju Koncesionara, su:

- Projekat za građevinsku dozvolu za HE „MRSOVO“;
- Projekat detaljnih geoloških istraživanja;
- Elaborat o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi krečnjaka na ležištu „Varde“ u blizini hidroelektrane „MRSOVO“;
- Glavni projekat i revizija Glavnog projekta za pristupne puteve do hidroelektrane „MRSOVO“;
- Glavni projekat i revizija Glavnog projekta za pristupni put do kamenoloma;
- Glavni projekat i revizija Glavnog projekta za most preko rijeke Lim nizvodno od brane;
- Glavni rudarski projekat za kamenolom „VARDE“;

- Glavni projekat dalekovoda od hidrocentrale do tačke spoja na postojeći 110 kV dalekovod Višegrad - Rudo;

U izvještajnom periodu Vlada je izvršila ustupanje koncesionog ugovora na privredno društvo „Elektroprivreda Republike Srpske - OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE“ d.o.o. Ljubinje.

3.4.2.2.6. „HIDROELEKTRANE NA TREBIŠNJICI“

Koncesioni Ugovor između Koncedenta Vlade Republike Srpske i Koncesionara MH „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“, MP a.d. Trebinje, ZP „HIDROELEKTRANE NA TREBIŠNJICI“ a.d. Trebinje je zaključen 30.03.2018. godine. Pri zaključenju Ugovora Koncesionar je izvršio obavezu uplate jednokratne koncesione naknade.

Prema dostavljenom izvještaju Koncesionara, koncesiona aktivnost se obavlja na način kojim se obezbjeđuje optimalno korišćenje hidroenergetskog objekta kao i bezbjednost ljudi, objekata i zaštite životne sredine. Nepokretnosti predviđene za obavljanje koncesione djelatnosti koriste se i održavaju na način predviđen Ugovorom o koncesiji i ostalim važećim propisima iz ove oblasti. Koncesionar je izvršio djelimično osiguranje imovine i vrši kontinuirano osiguranje zaposlenih u skladu sa propisima. Koncesiona naknada se obračunava i uplaćuje u poredviđenom iznosu defginisanom Ugovorom. Izvještaji o uplatama se dostavljaju nadležnim institucijama. Ostale ugovorne odredbe, prema izvještaju, Koncesionar izvršava u skladu sa zaključenim Ugovorom. Na ime koncesione naknade u izvještajnoj godini uplaćeno je 2.669.841 KM.

3.4.2.3. Termoelektrane (TE)

3.4.2.3.1. RUDNIK I TERMOELEKTRANA (RiTE) „STANARI“

„EFT-RUDNIK I TERMOELEKTRANA STANARI“ d.o.o. Stanari je članica EFT Grupe, koja se bavi trgovinom i investicijama u energetske sektoru, posebno u zapadnoj, srednjoj i jugoistočnoj Evropi. Kroz trgovinu, ulaganja u nove energetske proizvodne pogone i izgradnju novih prenosnih kapaciteta, EFT Grupa predvodi razvoj tržišta električne energije u jugoistočnoj Evropi.

Preduzeće „EFT GROUP RUDNIK LIGNITA STANARI“ d.o.o. Stanari je osnovano 18. marta 2005. godine.

Dana 18. januara 2008. godine izvršeno je spajanje sa firmom „EFT-TERMOELEKTRANA STANARI“ d.o.o. Stanari i od tada posluje pod nazivom Društvo za proizvodnju električne energije i proizvodnju, preradu, transport i trgovinu ugljem „EFT-RUDNIK I TERMOELEKTRANA STANARI“ Stanari, skraćeni naziv firme: „EFT-RUDNIK I TERMOELEKTRANA STANARI“ d.o.o. Stanari.

Od svog osnivanja, društvo je sa Vladom Republike Srpske zaključilo, između ostalog i:

Ugovor o koncesiji za izgradnju i korišćenje termoelektrane „STANARI“ (februar 2008); Aneks I (mart 2010. godine); Aneks II (jul 2010. godine); Aneks III (juni 2012. godine); Aneks IV (oktobar 2012. godine); Aneks V (oktobar 2013. godine); Aneks VI (jul 2016. godine); Anex VII (jul 2018. godine) i Aneks VIII (januar 2019. godine).

Izgradnja termoelektrane „STANARI“ započeta je decembra 2012. godine. Prva sinhronizacija sa elektroenergetskom mrežom Bosne i Hercegovine bila je 4. januara 2016. godine, a 8. avgusta 2016. godine objekat je preuzet od generalnog izvođača radova.

Termoelektrana je od novembra 2016. godine u punom komercijalnom radu.

Izgradnjom termoelektrane „Stanari“ obezbijedena je veća proizvodnja električne energije u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini, povećana stabilnost funkcionisanja elektroenergetskog sistema i pouzdanost snabdijevanja potrošača električnom energijom.

Tabela 12

Osnovni tehnički i ekonomski pokazatelji poslovanja u 2023. godini

Opis	Plan 2022.	Realizacija 2023.	Indeks
1	2	3	3/2 * 100
Proizvodnja el. energije (MWh)	1.926.000	1.987.181	103,18
Proizvodnja otkrivke (m ³ č.m.)	13.300.000	14.397.144	108,24
Proizvodnja uglja (t)	3.330.000	3.131.583	94,04

Termoelektrana „Stanari“ je u 2023. godini ukupno neto proizvela 1.987.181MWh električne energije.

Ukupno vrijeme provedeno na mreži je 7.525,65 časova. Vrijeme van mreže, tačnije, ukupno vrijeme trajanja svih zastoja je 1.234,35 časa.

Tabela 13

**Pregled plaćenih naknada po koncesionim ugovorima po
mjesecima za 2023. godinu**

Mjesec	Koncesiona naknada za ugalj	Koncesiona naknada za električnu energiju	Koncesiona naknada za vodu
Januar	328.504,23	663.121,80	1.781,24
Februar	349.125,50	33.990,00	1.445,56
Mart	418.770,18	510.473,70	1.895,38
April	398.686,86	497.656,50	1.727,64
Maj	242.381,55	655.050,00	2.757,24
Jun	97.087,85	627.442,20	3.424,43
Jul	-	638.157,30	3.236,35
Avgust	312.949,36	636.174,00	3.481,19
Septembar	312.284,63	504.497,40	2.696,73
Oktoabar	318.908,68	494.191,50	1.783,24
Novembar	301.752,65	637.378,50	1.753,35
Decembar	236.105,76	659.564,40	1.644,17
UKUPNO (KM):	3.316.557,25	6.557.697,30	27.626,52

Na osnovu naprijed navedenih podataka, preuzetih iz dostavljenog izvještaja od strane koncesionara, može se konstatovati da je koncesionar, po svim koncesionim ugovorima u budžet Republike Srpske uplatio ukupan iznos od 9.901.881,07 KM, a što je približno na istom nivou kao i prošle godine.

3.4.2.3.2. RUDNIK I TERMOELEKTRANA (RiTE) „GACKO“

ZP „RUDNIK I TERMOELEKTRANA GACKO“ su u 2018. godini ušli u koncesioni odnos, čime je nastavljen komercijalni rad.

Od tada pa do kraja izvještajnog perioda elektrana je bila u kontinuiranom komercijalnom radu. U periodu januar - decembar 2023. godine, elektrana je proizvela 1.324.781.200 kWh električne energije. Na ime koncesione naknade prema podacima iz izvještaja, po ovom osnovu, uplaćeno je 4.077.334 KM (obaveza 294.443 KM).

Na osnovu navedenih podataka, preuzetih iz dostavljenog izvještaja od strane koncesionara, može se konstatovati da je koncesionar, po svim koncesionim ugovorima u budžet Republike Srpske uplatio ukupan iznos od 4.409.700 KM, a što je za 4,5% manje u odnosu na prethodnu godinu.

3.4.2.3.3. RUDNIK I TERMOELEKTRANA (RiTE) „UGLJEVIK“

Koncesioni ugovor o korišćenju rudnika i termoelektrane „Ugljevik“ je zaključen sa MH „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“, MP a.d. Trebinje ZP „RUDNIK I TERMOELEKTRANA UGLJEVIK“ a.d. Ugljevik, kao koncesionarom i Vladom Republike Srpske kao koncendentom u 2018. godini, na osnovu dostavljene dokumentacije.

Za termoelektranu „Ugljevik“ kao i ostale termoelektrane predviđeno je, a prema zahtjevima Energetske zajednice, uvođenje „takse na proizvedenu električnu energiju iz termoelektrana“ zbog štetnog uticaja rada termoelektrana u proizvodnji električne energije na životnu sredinu, a koje će se primjenjivati od 2026. godine.

U 2023. godini, Koncesiono preduzeće je proizvelo 1.499.124.000 kWh električne energije, po tom osnovu obračunata je koncesiona naknda u iznosu od 4.947.109 KM. Sa 31.12.2023. godine uplaćeno je 4.425.379 KM, a što je za 10% više u odnosu na prethodnu godinu. TE „UGLJEVIK“ prema dostavljenim podacima u izveštaju, nije izmirio iznos koncesione naknade za mjesec decembar ali će istu izmiriti početkom godine.

3.4.2.4. Vjetroelektrane (VE)

3.4.2.4.1. VJETROELEKTRANA (VE) „HRGUD“

Ugovor o koncesiji za izgradnju i korišćenje vjetroelektrane „HRGUD“, opština Berkovići je zaključen sa MH „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“, MP a.d. Trebinje kao Koncesionarom i Vladom Republike Srpske kao Konkudentom dana 28.09.2015. godine.

Lokalitet buduće vjetroelektrane se nalazi u južnom dijelu Republike Srpske, 50 (pedeset) kilometara sjeverozapadno od Trebinja. Na predmetnoj lokaciji „HRGUD“ provedena su jednogodišnja ispitivanja potencijala vjetra, na čijoj je osnovi izrađena Studija izvodljivosti sa tehničkom i ekonomskom Studijom opravdanosti.

Po Studiji, instalisana snaga vjetroelektrane bila bi 48 MW, planirana godišnja proizvodnja elektrane oko 126 GWh, a vrijednost investicije 64,285 miliona EUR, tj. 125.730.532,00 KM, od čega 60 miliona EUR sredstava finansijskih institucija, a ostatak od 4,285 miliona EUR vlastitih sredstava ERS-a.

Prema dostavljenom izvještaju koncesionara, u izvještajnoj godini vršene su aktivnosti oko pronalaska načina finansiranja koncesionog projekta, izrade Studije procjene uticaja na životnu sredinu i revizije Elaborata pred NOS-om i Elektroprenosom BiH.

3.4.2.4.2. VJETROELEKTRANA (VE) „GREBAK“

Ugovor o koncesiji za izgradnju i korišćenje vjetroelektrane „GREBAK“, opština Nevesinje, zaključen je dana 14.04.2019. godine.

Aneks 1. Ugovora zaključen je 27.11.2020. godine, Aneks 2. Ugovora 14.11.2021. godine, Aneks 3. Ugovora 13.09.2022. godine, Aneks 4. Ugovora 13.09.2022. godine, te Aneks 5. Ugovora.

U 2023. godini, prema izvještaju, Koncesionar je završio/pribavio:

- Izmjenu Lokacijskih uslova od 12.04.2021. godine;
- Uslove za priključak na prenosnu mrežu Elektroprenosa BiH od 30.11.2021. godine;
- Pripremu za pokretanje procesa eksproprijacije (Elaborat o eksproprijaciji; Plan parcelacije; Urbanističko-tehničke uslove i ažuriran je geodetski snimak). Zaključenim Ugovorom sa Pravobranilaštvom od 22.10.2021. godine pokrenut je postupak eksproprijacije koji je završen;
- Idejni projekat vjetroelektrane „GREBAK“;
- Idejni projekat priključka na mrežu je završen;
- Elaborat tehničkog rješenja priključka vjetroelektrane „GREBAK“ na mrežu;
- Rad na glavnom projektu pristupnih i internih saobraćajnica i montažnih platoa je završen;
- Projektovanje temelja vjetroturbina zajedno sa revizijom je završeno;
- Projekat rješenja Trafo stanice Grebak 33/110 je završen;
- Revizija projekta je završena;
- Prikupljena dokumentacija za dostavljanje Zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole;

- Pokrenut je postupak ugovaranja vjetroturbina SG 6.6 MW – 155m sa društvom „SIMENS GAMESA“;
- Pokrenuta je procedura za odobravanje kreditnog aranžmana sa bankama;
- Obavljena su istraživanja i izrađen je Geotehnički elaborat za pozicije temelja turbina (revidovan);
- Obavljena su istraživanja i izrađen je Geotehnički elaborat za pozicije puteva (revidovan) i
- Izgrađene su dvije dionice pristupnog puta u dužini od 1.800 m i pristupnog platoa oko 7.000 m².

Naknada za ustupljeno pravo (jednokratna koncesiona naknada) plaćena po zaključenju Ugovora i po zaključenju Aneksa 2. Ugovora o koncesiji.

3.4.2.5. SOLARNE ELEKTRANE (SE)

3.4.2.5.1. SOLARNA ELEKTRANA (SE) „BILEĆA“

Ugovor za izgradnju i korišćenje solarne elektrane sa fotonaponskim ćelijama na području opštine Bileća su zaključili, dana 13.07.2020. godine „EFT International Investment Holding Limited“ London kao Koncesionar i Vlada Republike Srpske kao Konkudent.

Instalisana snaga planirane solarne elektrane iznosi 60 MW, a planirana godišnja proizvodnja 84 GWh, po tehničkoj dokumentaciji.

U skladu sa pozitivnim Zakonom o koncesiji, te propisima u Republici Srpskoj, Konkudent je osnovao koncesiono preduzeće pod nazivom „ENERGY FINANCING TEAM SE BILEĆA“ d.o.o. Bileća.

Nakon zaključivanja predmetnog ugovora, prema izveštaju dostavljenom Komisiji, uslijedile su sljedeće aktivnosti:

- Pripremljena je sva prostorno-planska i projektna dokumentacija za potrebe izgradnje solarne elektrane, a cijeli proces je završen u septembru 2022. godine;
- Ishodovana je građevinska dozvola za izgradnju priključnog dalekovoda za solarnu elektranu;
- U toku su finalne aktivnosti na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa (98% riješeno);
- Koncesionar je pribavio sve potrebne dozvole i saglasnosti;
- U decembru 2022. godine potpisan je sporazum o upravljanju visokonaponskim postrojenjima;
- U decembru 2022. godine zvanično je počela faza izgradnje solarne elektrane;
- Završeni su radovi na čišćenju terena i uklanjanju vegetacije u zoni koncesionog polja;
- Završeni su detaljni geološki istražni radovi za potrebe projektovanja i izgradnje solarne elektrane, poštujući Zakon o geološkim istraživanjima Republike Srpske;
- Urađena je Studija rizika od poplava za lokalitet buduće solarne elektrane, kao i odgovarajuća istraživanja u svrhu određivanja stepena korozivosti zemljišta;
- Urađeni su dokazi i plan upravljanja otpadom, neophodni za dobijanje ekološke dozvole;
- Ishodovana je građevinska dozvola za izgradnju priključnog dalekovoda u decembru 2022;
- Dinamika investiranja je u skladu sa definisanim uslovima u Studiji opravdanosti.

U izveštajnoj godini izvršena 100% promjena vlasničke strukture i data saglasnost za osnivanje založnog prava u korist finansijske institucije, a u cilju završetka realizacije projekta.

3.4.2.5.2. SOLARNA ELEKTRANA (SE) „TREBINJE 1“

Koncesionar svojim Izveštajem obavještava sljedeće : Ugovor o koncesiji za izgradnju i korišćenje solarne fotonaponske elektrane „TREBINJE 1“ zaključen je dana 14.10.2020. godine između Konkudenta Vlade Republike Srpske i Koncesionara MH „ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“, MP a.d. Trebinje.

Koncesionar je na osnovu mišljenja Pravobranilaštva izvršio upis zabilježbe koncesionog Ugovora u zemljišne knjige.

U skladu sa pozitivnim Zakonom o koncesijama osnovano je koncesiono preduzeće „SE TREBINJE 1“ d.o.o. Trebinje, a što je potvrđeno na Sjednici Vlade Republike Srpske dana 20.05.2021. godine, i isto je upisano u sudski registar, a koje je i nosilac koncesionog ugovora.

Dana 12.08.2021. godine odjeljenje za turizam, poljoprivredu i preduzetništvo grada Trebinja donijelo je Odluku kojom je izvršena trajna prenamjena zemljišta u građevinsko zemljište.

Pribavljena je Građevinska dozvola za izvođenje pripremni radova za izgradnju solarne elektrane, Rješenjem Ministarstva za prostorno uređenje, građevinstvo i ekologiju Republike Srpske, od 04.10.2021. godine.

Pribavljeni su Lokacijski uslovi za izgradnju solarne elektrane, Rješenjem Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske, od 09.12.2020. godine.

Uslovi za priključenje Solarne elektrane, „TREBINJE 1“ na prenosnu mrežu broj: 38-1/21 izdati su dana 14.09.2021. godine od strane privrednog društva „ELEKTROPRENOS – ELEKTROPRIJENOS BOSNE I HERCEGOVINE“ a.d. Banja Luka, a na osnovu urađenog Elaborata tehničkog rješenja priključka solarne elektrane, iz juna 2021. godine.

U toku su aktivnosti na reviziji Elaborata pred NOS-om i potpisivanje Aneksa 2 sa Konkudentom.

3.4.3. PREGLED AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA ENERGETSKIH OBJEKATA (MHE I HE) INSTALISANE SNAGE VEĆE OD 250 KW

U Prilogu, broj 1. Izveštaja, dat je tabelarni pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata (MHE i HE) instalisane snage veće od 250 kW u 2023. godini.

3.4.4. PREGLED AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA ENERGETSKIH OBJEKATA (TERMOELEKTRANE, VJETROELEKTRANE I SOLARNE ELEKTRANE)

U Prilogu, broj 2. Izveštaja, dat je tabelarni pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata (TE; VE i SE) u 2023. godini.

3.4.5. ZAKLJUČCI

1. Konkurent (Vlada Republike Srpske, Ministarstvo energetike i rudarstva), u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima, treba da obrate posebnu pažnju prilikom provođenja procedura kod promjene vlasničke strukture u koncesionom preduzeću, tačnije, pri prenosu ugovora o koncesiji sa starog na novog koncesionara (stikaoca), kako bi se na efikasan način omogućio nastavak realizacije koncesionog ugovora u skladu sa važećim Zakonom o koncesijama. Vlada je Zaključkom iz 2022. godine zadužila Ministarstvo energetike i rudarstva da provede sve potrebne aktivnosti vezano za ugovore koji se ne realizuju i predloži raskidanje istih tamo gdje koncesionari ne poštuju ugovorne obaveze, osim u slučajevima gdje su u toku sudski postupci. Komisija je stava da je neophodno nastaviti te aktivnosti uzimajući u obzir dostupne podatke i nalaza sa terena.
2. U cilju prevazilaženja administrativnih barijera prilikom ishodovanja određenih dozvola, saglasnosti i mišljenja, Komisija je stava da je potreban ažurniji rad svih nadležnih institucija u ovom procesu. Ovo prvenstveno kako bi se skratilo vrijeme potrebno za provođenje dinamike izgradnje objekata definisanih studijom opravdanosti dodjele svake koncesije. Takođe, potrebno je i predanije i ažurnije zalaganje investitora, odnosno koncesionara, posebno kada je u pitanju određena dokumentacija neophodna da bi organ proveo postupak po zahtjevu koncesionara, te striktno poštivanje rokova definisanih ugovorom o koncesiji i pravovremeno preduzimanje koraka koji se odnose na produženje odnosno aneksiranje.
3. Privreda, ali i stanovništvo naše zemlje trebalo bi po uzoru na evropske zemlje, a posebno u vrijeme većih nestabilnosti na energetskom tržištu, razmišljati u pogledu obezbjeđenja štednje. Takva politika definisana je na evropskom, ali i svjetskom nivou i uzrokovana je dešavanjima na tržištima energije.
4. Da bi sačuvali stabilnost energetskog sistema, prisutno je ulaganje u pogonsku spremnost postojećih termoelektrana, jer činjenica da je 70% potreba naše zemlje za električnom energijom obezbijeđeno iz tih izvora. Energetska zajednica nalaže potpuni prestanak sa upotrebom elektrana na fosilna goriva do 2050. godine, te najavljuje uvođenje poreza za emisiju CO₂, a što će sve zajedno vjerovatno imati negativan efekat na cijene električne energije ukoliko se ove namjere realizuju.
5. Energetska slika Republike Srpske počela se bitno mijenjati i znatno je drugačija nego što je to bila prije pet ili deset godina. U prilog tome ide i uređenje zakonske regulative u Republici Srpskoj iz oblasti obnovljivih izvora energije, električne energije, gasa, te donošenje Strategije

razvoja sektora energetike u Republici Srpskoj do 2035. godine, a koji dokumenti će u mnogome urediti oblast električne energije u Republici Srpskoj, ali i olakšati implementaciju i realizaciju energetske projekata u praksi.

3.5. AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA GASOVODA I NAFTOVODA

U toku 2023. godine Ministarstvo energetike i rudarstva uputilo je 2 (dva) zahtjeva, koji su se odnosili na rješavanje predmeta iz oblasti izgradnje i korišćenja gasovoda i naftovoda, a Komisija je donijela i uputila Ministarstvu energetike i rudarstva:

- 2 (dva) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog aneksa ugovora o koncesiji;
- U tabeli 14 dat je pregled saglasnosti na prijedlog aneksa ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja gasovoda i naftovoda.

Tabela 14

RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PRIJEDLOGE ANEKSA UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA GASOVODA I NAFTOVODA U 2023. GODINI

R/B	Predmet	Lokacija	Status	Datum donošenja rješenja
1.	„BIJELJINA GAS“ d.o.o. Bijeljina	Projektovanje, izgradnja i korišćenje i održavanje distributivnog gasnog sisitema sa priključkom na gasovod kod Gornjeg Šepka u cilju snabdijevanja opštine Bijeljina prirodnim gasom	Saglasnost na prijedlog Aneksa 7. Ugovora o koncesiji	21.02.2023.
2.	„BIJELJINA GAS“ d.o.o. Bijeljina	Projektovanje, izgradnja i korišćenje i održavanje distributivnog gasnog sisitema sa priključkom na gasovod kod Gornjeg Šepka u cilju snabdijevanja opštine Bijeljina prirodnim gasom	Saglasnost na prijedlog Aneksa 8. Ugovora o koncesiji	15.12.2023.

—

- Ukupno je doneseno 2 (dva) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog aneksa ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja gasovoda i naftovoda.

Pored važećeg Zakona o koncesijama kojim je, kao predmet koncesije, regulisana izgradnja ili rekonstrukcija i korišćenje naftovoda, gasovoda i objekata za skladištenje, transport i distribuciju nafte i gasa, došlo je do izrade Zakona o gasu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 22/18 i 15/21), koji je propisao da se izgradnja novih objekata za obavljanje djelatnosti u sektoru prirodnog gasa gradi u skladu sa propisima o izgradnji objekata u Republici Srpskoj, a pravo na njihovu izgradnju stiče se u skladu sa Zakonom o koncesijama Republike Srpske.

Iz oblasti nafte i gasa Republika Srpska ima dva zaključena koncesiona ugovora. Jedan sa privrednim društvom „BIJELJINA GAS“ d.o.o. Bijeljina, a drugi sa privrednim društvom „GAZSERVIS RS“ d.o.o. Banja Luka.

Kada su u pitanju strateški dokumenti u Republici Srpskoj iz ove oblasti, Narodna skupština je 2018. godine usvojila Strategiju razvoja energetike Republike Srpske do 2035. godine (U daljem tekstu: Strategija energetike). Strategijom energetike definisani su pravci razvoja sektora energetike i sigurnost snabdijevanja energijom do 2035. godine u različitim scenarijima, a u skladu sa važećim propisima, evropskim zakonodavstvom i obavezama iz Ugovora o uspostavi Energetske zajednice. U okviru strategije definisani su strateški ciljevi i mjere za sektor gasa i nafte u Republici Srpskoj.

3.5.1. PREGLED AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI GASA

U Prilogu, broj 3. Izveštaja o radu komisije za koncesije za 2023. godinu, dat je tabelarni pregled aktivnosti iz oblasti realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti gasa u 2023. godini.

3.6. AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI MINERALNIH RESURSA

3.6.1. RJEŠENJA KOMISIJE

U toku 2023. godine, Ministarstvo energetike i rudarstva uputilo je 33 (trideset tri) zahtjeva, koji su se odnosili na rješavanje predmeta iz oblasti mineralnih resursa, a Komisija je donijela i uputila Ministarstvu energetike i rudarstva:

- 1 (jedno) rješenja o davanju saglasnosti na studije ekonomske opravdanosti;
- 12 (dvanaest) rješenja o davanju saglasnosti na dokumentacije za javno nadmetanje;
- 1 (jedno) rješenje o davanju saglasnosti na ustupanje ugovora o koncesiji i promjeni vlasničke strukture koncesionara;
- 14 (četrnaest) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog ugovora o koncesiji;

- 5 (pet) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog aneksa ugovora o koncesiji.

U 2023. godini Ministarstvo energetike i rudarstva dostavilo je 13 (trinaest) zaključenih ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa.

U tabelama 15, 16, 17, 18, 19 i 20 dat je pregled zaključenih ugovora, rješenja i saglasnosti Komisije u 2023. godini iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 15

PREGLED ZAKLJUČENIH UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI MINERALNIH RESURSA U 2023. GODINI

R/B	Koncesionar	Predmet	Lokacija	Datum zaključenja
1.	"NISKOGRADNJA-MARJANOVIĆ" d.o.o. Prijedor	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena-serpentinisanog peridotita na ležištu "Mamići" kod Prijedora;	Bistrica(Prijedor), Prijedor	15.02.2023.
2.	"KRISTAL" d.o.o. Bijeljina	Eksploatacija kvarcithni mineralnih sirovina na području "Zelinja", kod Zvornika;	Zelinja, Zvornik	28.04.2023.
3.	"NEMETALI" a.d.Prijedor	Eksploataciju keramičkih i opekarskih glina na ležištu "Crna Dolina" kod Prijedora	Crna Dolina, Puharska, Čajreci, Prijedor	08.05.2023.
4.	"NISKOGRADNJA" d.o.o.Laktaši	Eksploatacija tehničkog građevinskog - kamena krečnjaka na ležištu "Gradina" kod Čelinca	Mamići Čelinac	05.07.2023.
5.	"KUBIK-TRANS-NISKOGRADNJA" d.o.o. Laktaši	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka na čezištu "Karaula" kod Banja Luke	Šimići, Banja Luka	26.07.2023.
6.	"HES GORNJA DRINA" d.o.o. Foča	Eksploatacija šljunka, pijeska i konglomerata na ležištu "Čelikovo polje" kod Foče	Čelikovo polje, Foča	04.08.2023.
7.	JZU Specijalna bolnica za fizikalu medicinu i rehabilitaciju "MLJEČANICA" Kozarska dubica	Istraživanje termomineralnih voda, kao geotermalnih resursa, na istražnom prostoru "Mlječanica" kod Kozarske Dubice	Mlječanica, Kozarska Dubica	04.09.2023.
8.	"IGNJIĆ" d.o.o. Teslić	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka na čezištu "Krečnica" kod Teslića	Kamenica, Teslić	25.09.2023.

9.	"DRVO-EXPORT" d.o.o. Teslić	Eksploatacija uglja (lignita) na ležištu "Bistrica", kod Prijedora	Bistrica(Prijedor), Prijedor	28.09.2023.
10.	"TODORIĆ LUX" d.o.o. Stanari	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena- serpentinisanog peridotita na ležištu "Dragalovci" kod Stanara	Dragalovci, Stanari	02.10.2023.
11.	"DRVO-EXPORT" d.o.o. Teslić	Istraživanje uglja na lokalitetu "Bukova-Kosa Prijedor", kod Prijedora	Veliko Palančište, Prijedor	09.10.2023.
12.	"H&STONE" d.o.o. Nevesinje	Eksploatacija arhitektonskog građevinskog kamena- krečnjaka na ležištu Čepeljuše" kod Nevesinja	Rabina, Neveinje	10.10.2023.
13.	"JOKIĆ Invest" d.o.o. Zvornik	Eksploatacija karbonatne sirovine-krečnjaka na lokalitetu "Gradac", grad Zvornik	Zelinje, Zvornik, Oilom, Opravdići, Ođenovići, Bratunac	12.12.2023.

Ukupno su zaključena 13 (trinaest) ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 16

**RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA STUDIJE EKONOMSKE
OPRAVDANOSTI IZ OBLASTI MINERALNIH RESURSA U 2023. GODINI**

R/B	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja rješenja
1.	Studija ekonomske opravdanosti za dodjelu koncesije za eksploataciju uglja na ležištu „GACKO“, JP„ELEKTROPRIVREDA REPUBLIKE SRPSKE“ Matično preduzeće a.d. Trebinje, Zavisno preduzeće „RUDNIK I TERMoelektrana GACKO“ a.d. Gacko	Data prethodna saglasnost na studiju	Gacko	16.08.2023.

Ukupno su donesena 1 (jedno) rješenja o davanju saglasnosti na studije ekonomske opravdanosti iz oblasti mineralnih resursa

Tabela 17

**RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA DOKUMENTACIJE ZA JAVNO
NADMETANJE IZ OBLASTI MINERALNIH RESURSA U 2023. GODINI**

R/B	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja rješenja
1.	Saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje za dodjelu koncesije za Istraživanje uglja na lokalitetu "BUKOVA KOSA", kod Prijedora "DRVO-EXPORT" d.o.o. Teslić	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	Veliko Palančište, Prijedor	21.02.2023.
2.	Saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje za dodjelu koncesije za eksploataciju šljunka, pijeska i konglomerata na ležištu "ČELIKOVO POLJE" kod Foče "HES GORNJA DRINA" d.o.o. Foča	Data saglasnost na dokumentaciju za Javno nadmetanje	Čelikovo polje, Foča	21.02.2023.
3.	Saglasnost na dokumentaciju za javno nadmetanje za dodjelu koncesije za eksploataciju tehničkog građevinskog - kamena krečnjaka na ležištu "GRADINA" kod Čelinca "NISKOGRADNJA" d.o.o. Laktaši	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	Mamići, Čelinac	21.02.2023.
4.	Saglasnost na dokumentaciju za javno nadmetanje za dodjelu koncesije za istraživanje termomineralnih voda, kao geotermalnih resursa, na istražnom prostoru "MLJEČANICA" kod Kozarske Dubice, JZU Specijalna bolnica za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju "MLJEČANICA" Kozarska dubica	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	"Mlječanica" Kozarska dubica	28.02.2023.
5.	Saglasnost na dokumentaciju za javno nadmetanje za dodjelu koncesije za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka na čežištu "KARAULA" kod Banja Luke "KUBIK-TRANS-NISKOGRADNJA" d.o.o. Laktaši	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	Šimići, Banja Luka	28.02.2023.
6.	Saglasnost na dokumentaciju za javno nadmetanje za dodjelu koncesije za eksploataciju uglja (lignita) na ležištu "BISTRICA", kod Prijedora "DRVO-EXPORT" d.o.o. Teslić	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	Bistrica, Prijedor	10.05.2023.

7.	Saglasnost na dokumentaciju za javno nadmetanje za dodjelu koncesije za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka na čezištu "KREČNICA" kod Teslića "IGNJIĆ" d.o.o. Teslić	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	Kamenica, Teslić	10.05.2023.
8.	Saglasnost na dokumentaciju za javno nadmetanje za dodjelu koncesije za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena-dolomita na ležištu „HOŽIČKI KAMEN“ kod Novog Grada „GVOZDEN KOP“ d.o.o. Novi Grad	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	Novi Grad	03.07.2023.
9.	Saglasnost na dokumentaciju za javno nadmetanje za dodjelu koncesije za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka na ležištu „PLANINCI“, kod Zvornika „MIR“ d.o.o. Osmaci	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	Zvornik	17.07.2023.
10.	Saglasnost na dokumentaciju za javno nadmetanje za dodjelu koncesije za eksploataciju uglja (lignita) na ležištu "BISTRICA", kod Prijedora "DRVO-EXPORT" d.o.o. Teslić	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	Bistrica, Prijedor	03.08.2023.
11.	Saglasnost na dokumentaciju za javno nadmetanje za dodjelu koncesije za eksploataciju karbonatne sirovine-krečnjaka na lokalitetu "GRADAC", grad Zvornik "JOKIĆ INVEST" d.o.o. Zvornik	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	Zelinje, Zvornik, Oilom, Opravdići, Ođenovići, Bratunac	16.08.2023.
12.	Saglasnost na dokumentaciju za javno nadmetanje za dodjelu koncesije za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena-serpentinita na ležištu „RUDINE“, kod Čelinca „FITING“ d.o.o. Čelinac	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	Rudine, Čelinac	30.08.2023

Ukupno su donesena 12 (dvanaest) rješenja o davanju saglasnosti na dokumentaciju za javno nadmetanje iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 18

RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI NA PROMJENU VLASNIČKE STRUKTURE ILI USTUPANJE UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI MINERALNIH RESURSA U 2023. GODINI

R/B	Koncesionar/Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja rješenja
1.	„COMSARENERGY HIDRO“ d.o.o. Banja Luka	Data saglasnost na ustupanje ugovora o koncesiji za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka na ležištu „VARDE“ opština Rudo	Rudo	17.07.2023.

Ukupno je doneseno 1 (jedno) rješenja o davanju saglasnosti na ustupanje ugovora o koncesiji.

Tabela 19

RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PRIJEDLOGE UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI MINERALNIH RESURSA U 2023. GODINI

R/B	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja rješenja
1.	„NEMETALI“ a.d. Prijedor Eksploatacija keramičkih i opekarskih glina na ležištu „CRNA DOLINA“ kod Prijedora	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Kod Prijedora	05.04.2023.
2.	„KRISTAL“ d.o.o. Bijeljina Eksploatacija kvarcitnih mineralnih sirovina na području „ZELINJA“ kod Zvornika	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Zvornik	05.04.2023.
3.	„NISKROGRADNJA“ d.o.o. Laktaši Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena - krečnjaka na ležištu „GRADINA“ kod Laktaša	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Laktaši	05.06.2024.
4.	JZU Specijalna bolnica za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju „MLJEČANICA“ Kozarska Dubica Istraživanje termalnih i termomineralnih voda,kao geotermalnih resursa na istražnom prostoru „MLJEČANICA“ kod Kozarske Dubice	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Kozarska Dubica	03.07.2023.

5.	„HES GORNJA DRINA“ d.o.o. Foča Eksploatacija šljunka, pijeska i konglomerata na ležištu „ČELIKOVO POLJE“ kod Foče	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Foča	03.07.2023.
6.	„KUBIK TRANS-NISKOGRADNJA“ d.o.o. Laktaši Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena - krečnjaka na ležištu „KARAULA“ kod Banja Luke	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Banja Luka	03.07.2023.
7.	„DRVO-EXPORT“ d.o.o. Teslić Istraživanje uglja na lokalitetu „BUKOVA KOSA“ kod Prijedora	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Prijedor	17.07.2023.
8.	„H&STONE“ d.o.o. Nevesinje Eksploatacija arhitektonsko-građevinskog kamena - krečnjaka na ležištu „ČEPELJUŠA“ opština Nevesinje	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Nevesinje	30.08.2023.
9.	„IGNJIĆ“ d.o.o. Teslić Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena - krečnjaka na ležištu „KREČNICA“ kod Teslića	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Teslić	30.08.2023.
10.	„TODORIĆ LUX“ d.o.o. Stanari Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena - serpentinisiranog peridotita na ležištu „DRAGALOVCI“ kod Stanara	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Stanari	11.09.2023.
11.	„DRVO-EXPORT“ d.o.o. Teslić Eksploatacija uglja (lignita) na ležištu „BISTRICA“ kod Prijedora	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Prijedor	26.09.2023.

12.	„JOKIĆ INVEST“ d.o.o. Zvornik Eksploatacija karbonatne sirovina-krečnjaka na lokalitetu „GRADAC“ grad Zvornik i opština Bratunac	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Grad Zvornik i opština Bratunac	04.12.2023.
13.	„MIR“ d.o.o. Osmaci Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena - krečnjaka na ležištu „PLANINCI“ kod Zvornika	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Zvornik	15.12.2023.
14.	„GVOZDEN KOP“ d.o.o. Novi Grad Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena-dolomita na ležištu „HOZIČKI KAMEN“ kod Novog Grda	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Novi Grad	15.12.2023.

Ukupno je doneseno 14 (četrnaest) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa.

Tabela 20

RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PRIJEDLOGE ANEKSA UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI MINERALNIH RESURSA U 2023. GODINI

R/B	Predmet	Lokacija	Status	Datum donošenja rješenja
1.	„MJ-ZEMLJOKOP-INŽINJERING“ d.o.o. Istočna Ilidža	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka na ležištu „Krupačke Stijene“ kod Trnova	Saglasnost na prijedlog Aneksa 2. Ugovora o koncesiji	28.03.2023.
2.	„RUDNIK KREČNJAKA INTEGRAL CARMEUSE“ a.d. Doboj	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena – krečnjaka na ležištu „Harlovac-Ševarlije“, grad Doboj	Saglasnost na prijedlog Aneksa 1. Ugovora o koncesiji	03.07.2023.

3.	„INTEGRAL INŽINJERING“ a.d. Laktaši	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena - krečnjaka na ležištu „Planina“, kod Banja Luke	Saglasnost na prijedlog Aneksa 5. Ugovora o koncesiji	03.08.2023.
4.	„JAPRA“ a.d.d Novi Grad	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena - krečnjaka-na ležištu „Kamičani“, kod Prijedora	Saglasnost na prijedlog Aneksa 2. Ugovora o koncesiji	11.09.2023.
5.	„APIS“ d.o.o. Trebinje	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena – krečnjaka na ležištu „Lučin Do“ grad Trebinje	Saglasnost na prijedlog Aneksa 2. Ugovora o koncesiji	11.10.2023.

Ukupno je doneseno 5 (pet) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog aneksa ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa.

3.6.2. PREGLED ZAKLJUČENIH UGOVORA U OBLASTI MINERALNIH RESURSA

U 2023. godini u oblasti mineralnih resursa broj zaključenih ugovora iznosio je 152 (stotinu pedeset dva). U ovu oblast uvršteno je i 20 (dvadeset) ugovora zaključenih za korišćenje voda za piće.

Koncesioni ugovori su zaključeni sa 130 (stotinu trideset) pravnih lica, od kojih su neka zaključila dva ili više ugovora. Posmatrano po godinama, važeći ugovori su zaključeni sljedećim redoslijedom: u 2000. godini - nijedan, u 2001. godini -1 (jedan), u 2002. godini - nijedan, u 2003. godini - 1 (jedan), u 2004. godini - 2 (dva), u 2005. godini - 6 (šest), u 2006. godini - 15 (petnaest), u 2007. godini - 8 (osam), u 2008. godini - 5 (pet), u 2009. godini - 5 (pet), u 2010. godini - 9 (devet), u 2011. godini - 2 (dva), u 2012. godini - 5 (pet), u 2013. godini - 3 (tri), u 2014. godini - 5 (pet), u 2015. godini - 11 (jedanaest), u 2016. godini - 10 (deset), u 2017. godini - 9 (devet), 2018. godini - 11 (jedanaest), u 2019. godini - 7(sedam) ugovora, u 2020. godini - 10 (deset), u 2021. godini - 8 (osam), u 2022. godini - 6 (šest) ugovora i u 2023. godini - 13 (trinaest) ugovora, što je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 21

Pregled zaključenih ugovora iz oblasti mineralnih resursa po godinama

2000.	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009.	2010.	2011.
0	1	0	1	2	6	15	8	5	5	9	2
2012.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021.	2022.	2023.
5	3	5	11	10	9	11	7	10	8	6	13

Prema vrstama mineralne sirovine važeće ugovore možemo podjeliti na sljedeći način:

- Krečnjak, dolomit i rožnac - istraživanje i/ili eksploatacija tehničkog građevinskog kamena - 62 (šezdeset dva) ugovora;
- Geotermalne, termomineralne i mineralne vode - istraživanje i/ili eksploatacija -6 (šest) ugovora;
- Pitke vode - istraživanje i/ili eksploatacija - 20 (dvadeset) ugovora;
- Magmatske i metamorfne stijene (dijabaz, metadijabaz, peridotit, serpentinit, mermer, serpentinisani peridotit, kvarcit) - istraživanje i/ili eksploatacija tehničkog građevinskog kamena - 16 (šesnaest) ugovora;
- Ugalj - istraživanje i/ili eksploatacija – 11 (jedanaest) ugovora;
- Gline - istraživanje i/ili eksploatacija - 5 (pet) ugovora;
- Krečnjak - istraživanje i/ili eksploatacija arhitektonskog-građevinskog kamena - 5 (pet) ugovora;
- Andezit - eksploatacija arhitektonskog -građevinskog kamena - 1 (jedan) ugovor;
- Šljunak, pijesak i konglomerat - istraživanje i/ili eksploatacija - 5 (pet) ugovora;
- Boksit – eksploatacija - 5 (pet) ugovora;
- Olovo i cink - istraživanje, eksploatacija i prerada - 2 (dva) ugovora;
- CO₂ gas – eksploatacija - 2 (dva) ugovora;
- Kreda, gips – eksploatacija - 4 (četiri) ugovora;
- Kvarcni pijesak, pješčar i šljunak - istraživanje i eksploatacija - 4 (četiri) ugovora;
- Ugljovodonici, sirova nafta i gas - istraživanje i korišćenje - 1 (jedan) ugovor;
- Antimon - istraživanje i eksploatacija - 1 (jedan) ugovor;
- Željezna ruda – eksploatacija - 2 (dva) ugovora.

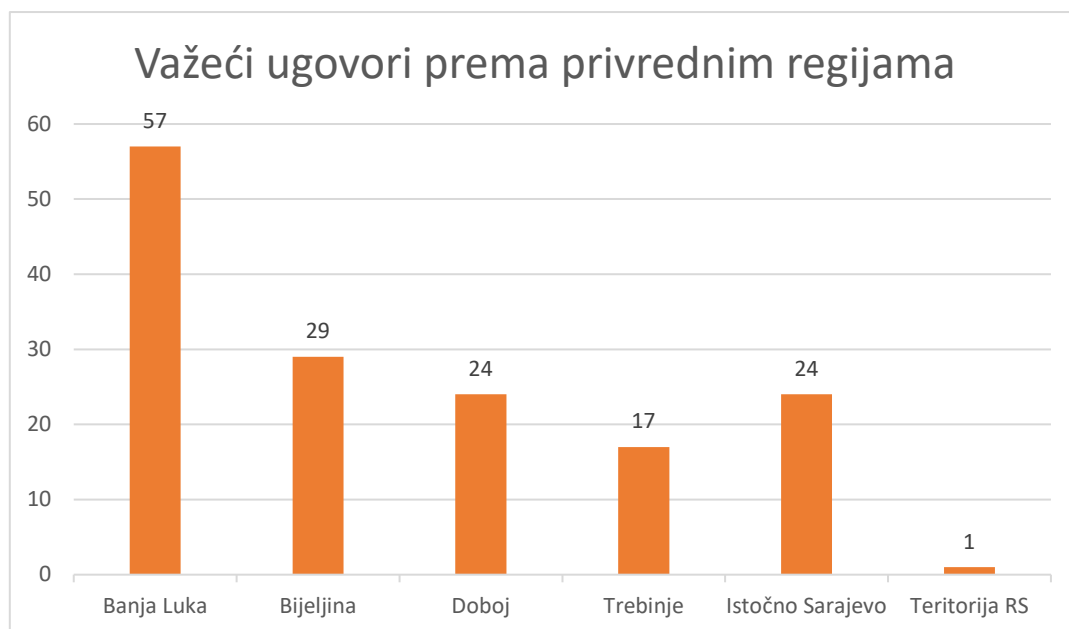
Zaključene ugovore prema privrednim regijama područnih privrednih komora (Banja Luka, Bjeljina, Doboj, Trebinje i Istočno Sarajevo) možemo svrstati na sljedeći način:

- Privredna regija Banja Luka - 57 (pedeset sedam) ugovora;
- Privredna regija Bjeljina - 29 (dvadeset devet) ugovora;
- Privredna regija Doboj - 24 (dvadeset četiri) ugovora;
- Privredna regija Trebinje - 17 (sedamnaest) ugovora;

- Privredna regija Istočno Sarajevo - 24 (dvadeset četiri) ugovor i
- Teritorija cijele Republike Srpske - 1 (jedan) ugovor (istraživanje i korišćenje ugljovodonika, sirove nafte i gasa).

Od ukupnog broja ugovora, 152 (stotinu pedeset dva), tokom godine 1 (jedan) ugovor je raskinut.

Slika 4 - Prikaz važećih ugovora o koncesiji prema privrednim regijama

3.6.3. PROVJERA RADA KONCESIONARA

Komisija je u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima vršila provjeru rada koncesionara, provjerom na licu mjesta i sačinjavanjem zapisnika, analizom dostavljenih izvještaja o realizaciji ugovora o koncesiji i provjerom rada koncesionara po zahtjevu nadležnog ministarstva. Sama provjera obuhvatila je aktivnosti vezane za realizaciju koncesionih ugovora, tj. provođenje aktivnosti na izvršavanju ugovornih obaveza koncesionara. Provjerama su obuhvaćene, pored aktivnost u 2023. godini i sve dosadašnje provedene aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji, tj. period od momenta zaključenja ugovora zaključno sa izvještajnom godinom.

Nakon pažljivog prikupljanja podataka isti su sistematizovani, analizirani i došlo se do određenih zaključaka s ciljem sagledavanja trenutnog stanja dodjeljenih koncesija u ovoj oblasti.

Pažnja Komisije bila je usmjerena prije svega na praćenje realizacije ugovornih obaveza, kao i ostalih aktivnosti bitnih za odvijanje koncesionog posla, a koje su se odnosile na sljedeće:

- Opšte podatke o privrednim društvima (rješenje o registraciji, aktuelni izvod iz sudskog registra, uvjerenje o izmirenim poreskim obavezama, uvjerenje okružnog privrednog suda da se nad koncesionim preduzećem ne vodi postupak stečaja ili likvidacije, potvrda poslovnih banaka o likvidnosti i drugo);

- Obavezu posjedovanja projektne dokumentacije za eksploataciju i korišćenje predmeta koncesije (elaborat o rezervama, glavni rudarski projekat, dopunski rudarski projekat, projekat rekultivacije, studija uticaja na životnu sredinu i drugo);
- Obavezu posjedovanja dozvola i odobrenja (lokacijski uslovi, odobrenje za građenje, ekološka dozvola, vodna dozvola, odobrenje za izvođenje radova prema izrađenoj i revidovanoj tehničkoj dokumentaciji, potvrđivanje rezervi mineralne sirovine, upotrebna dozvola za izgrađene rudarske i druge objekte i drugo);
- Obavezu upisa prava iz ugovora o koncesiji na nepokretnostima u javne evidencije o nepokretnostima u skladu sa propisima kojima se uređuje vođenje javnih evidencija o nepokretnostima;
- Obavezu osiguranja objekata i postrojenja od svih oštećenja i rizika, kao i obavezu osiguranja radnika u skladu sa zakonskim propisima;
- Obavezu investiranja planiranih studijom ekonomske opravdanosti i dinamičkim planom (način finansiranja, vrijednost investiranja i drugo);
- Obavezu obračunavanja i plaćanja koncesione naknade;
- Obavezu vođenja evidencije o količinama eksploatisane mineralne sirovine i kontrolu stanja otkopanih masa (mjerni uređaji za mjerenje količina materijala, geodetsko snimanje stanja na eksploataciji, knjiga rezervi i drugo);
- Proizvodnju (planirana i ostvarena);
- Posjedovanje licence za obavljanje poslova vezanih za predmet koncesije;
- Ekološke aspekte eksploatacije mineralnih sirovina (rekultivacija i namjena prostora nakon eksploatacije, uticaj na životnu sredinu);
- Obavezu provođenja mjera zaštite na radu, zaštite životne sredine, zdravlja ljudi i materijalnih dobara;
- Podatke o broju i kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (broj zaposlenih u odnosu na planirani studijom ekonomske opravdanosti);
- Cjenovnik proizvoda dobijenih korišćenjem predmeta koncesije;
- Finansijski izvještaji o poslovanju (bilans stanja i bilans uspjeha).

Sumiranjem dobijenih podataka od strane koncesionara, kao i nadležnih institucija, možemo da izvedemo sljedeće zaključke:

- U ovoj izvještajnoj godini predstavnici Komisije su provjeravali podatke vezane za status koncesionih preduzeća, tj. od koncesionara su tražena rješenja o registraciji i aktuelni izvodi iz sudskog registara. Na osnovu ovih dokumenata pratile su se eventualne promjene kod registracionih sudova, odnosno ukoliko je došlo do istih da li su urađene u skladu sa Zakonom o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21). Pažnja je bila usmjerena na to da li je došlo do promjene vlasničke strukture u koncesionim preduzećima, odnosno promjene vlasničkog udjela iznad 50%.

- Takođe, nastavljeno je kontinuirano praćenje poslovanja koncesionara, tj. da li se odvijalo u skladu važećom zakonskom regulativom. Od koncesionara su tražena uvjerenja o izmirenim poreskim obavezama i uvjerenja da se nad koncesionim preduzećem ne vode postupci stečaja ili likvidacije pred okružnim privrednim sudovima. Tražene su potvrde poslovnih banaka, preko kojih koncesionari obavljaju svoje finansijske transakcije o likvidnosti i druga dokumenta. Na osnovu svih prikupljenih podataka može se konstatovati da kod najvećeg broja koncesionih preduzeća nisu uočene nepravilnosti, tačnije, sve obaveze su redovno izmirivane i nije bilo blokade transakcionih računa.
- Tehnička dokumentacija na osnovu koje se izvode radovi predstavlja osnov za realizaciju koncesionog posla. Za ugovore zaključene u poslednjih nekoliko godina može se primjetiti da su u toku aktivnosti na izradi tehničke dokumentacije, revizije i odobravanja iste u zavisnosti u kojoj se fazi nalaze. Vodio se računa o tome kako se izvode radovi na eksploataciji i da li su usklađeni sa odobrenom tehničkom dokumentacijom. Zaključak je za ugovore koji se kontinuirano realizuju duži vremenski period da se radovi izvode prema odobroj tehnčkoj dokumentaciji, a ukoliko je došlo do određenih odstupnja od odobrene tehničke dokumentacije izrađeni su dopunski rudarski projekti prema kojima je odobreno izvođenje radova.

Takođe, uočeno je kod određenog broja privrednih društava da se radovi na eksploataciji izvode na osnovu tehničke dokumentacije izrađene i odobrene iz vremena bivše SFRJ. Uvidom u zapisnike, rješenja i rješenja o izvršenju rješenja nadležnih inspekcijaski organa može se uočiti da je posebna pažnja tokom njihovih kontrola bila usmjerena na prethodno navedenu problematiku i sankcionisanje uočenih nedostataka. Mišljenja smo da je ova problematika dobrim dijelom uređena i da se u manjem broju slučajeva izvode radovi prije nego što je obezbjeđena potrebna tehnička dokumentacija, dozvole i odobrenja. U narednom periodu potrebno je preduzeti dodatne aktivnosti u smislu skraćanja vremena za dobijanja odobrenja na izrađenu i revidovanu tehničku dokumentaciju i njihovo brže odobravanje.

- Po redoslijedu aktivnosti obezbjeđenje dozvola i odobrenja slijedi nakon izrade neophodne tehničke dokumentacije i odobravanja izvođenja radova prema istoj. Pribavljanjem potrebnih saglasnosti, dozvola i odobrenja i ulaskom u komercijalni rad stvaraju se uslovi za realizaciju koncesionog projekta. U fazi komercijalnog rada koncesionari su u obavezi da obnavljaju iste i produžavaju rokove njihovog važenja. Kontinuiranim angažovanjem nadležnog ministarstva i inspekcijaski organa postignuti su značajni rezultati u ovoj problematici tako da danas većina koncesionara koji se nalaze u komercijalnom radu imaju potrebnu dokumentaciju i dozvola za rad, što u proteklom vremenu nije bio slučaj. Kod vodnih i ekoloških dozvola uočeno je da najveći broj koncesionih preduzeća u komercijalnom radu posjeduje iste.
- Knjiženje u katastru nepokretnosti ugovora o koncesiji je obaveza koju je najveći broj koncesionara izvršio. Uočeno je da postoji određen broj privrednih društava koji nisu preduzeli aktivnosti na rješavanju ove obaveze iz različitih razloga.

- Neka od koncesionih preduzeća su podnosili zahtjev područnim jedinicama geodetske uprave, ali su odbijeni iz formalno pravnih i drugih razloga. Komisija koncesionarima stalno sugeriše da u takvim slučajevim ponovo podnesu zahtjeve u cilju izvršavanja ove ugovorne obaveze.
- Osiguranje objekata i postrojenja od svih oštećenja i rizika, kao i osiguranje radnika u skladu sa zakonskim propisima je ugovorna obaveza svih koncesionara. Većina koncesionara izvršava ovu ugovornu obavezu kad je u pitanju osiguranje radnika. Polise osiguranja su važeće i koncesionari ih produžavaju zaključujući nove prije isteka prethodnih. Obaveza osiguranja objekata i postrojenja se u dosta manjem obimu izvršava. Prema izjavi koncesionara problem predstavljaju visoke premije osiguranja koje su značajan trošak, naročito za manja koncesiona preduzeća, kao i starija oprema koju osiguravajuće kuće izbjegavaju da osiguravaju. Potrebno je u budućem periodu nastaviti pratiti ovu problematiku s obzirom na njenu važnost, jer neispunjavanje iste u slučaju havarije, požara ili nekih drugih nepredviđenih okolnosti može dovesti do ugrožavanja realizacije koncesionog projekta.
- Koncesionim projektima određeni su iznosi planiranih investiranja prethodno definisani studijom ekonomske opravdanosti, a koja je sastavni dio ponude koncesionara u postupku dodjele koncesije. Provjerom rada koncesionara kontinuirano se prate investiranja i dobijeni podaci se upoređuju sa definisanim studijom ekonomske opravdanosti i ugovorom o koncesiji. Značajan broj koncesionara je ispunio ugovornu obavezu, ili su investirali u većem obimu od planiranog. Određeni broj koncesionara nije izvršio ovu obavezu u ugovorenom obimu, ili u skladu sa definisanom dinamikom. Obično kod ovih koncesija postoji problem realizacije ugovora o koncesiji i nalaze se u nekoj od faza traženja strateškog partnera.
- Kontinuiranim provjerama postignuto je da su koncesionari ažurniji u obračunavanju i plaćanju koncesione naknade, u rokovima određenim ugovorima o koncesiji. Koncesiona naknada je definisana u procentu na prihod ostvaren obavljanjem koncesione djelatnosti ili po jedinici mjere. Poslednjim Pravilnikom o koncesionim naknadama i garancijama u oblasti elektroenergetike, energenata, rudarstva i geologije („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj:79/18) određena je koncesiona naknada na način da je za metalne mineralne sirovine, ugljovodonike, prirodne gasove, radioaktivne mineralne sirovine, arhitektonsko-građevinski kamen i geotermalne resurse u procentu od 3,6% do 5%, a za ostale mineralne sirovine u iznosu od 0,3-3 KM po jedinici mjere. Kod određenog broja ugovora izvršena je izmjena koja se odnosi na način obračuna koncesione naknade sa procenta na prihod ostvaren obavljanjem koncesione djelatnosti na jedinicu mjere u skladu sa gore navedenim pravilnikom. Dobijeni podaci se razmjenjuju sa Poreskom upravom Republike Srpske, u cilju što boljeg praćenja ove problematike.
- Ugovorima je definisana obaveza instaliranja mjerne opreme za mjerenje masa koje se otpremaju van granica eksploatacionog polja, bilo da se mineralna sirovina koristi za prodaju trećim licima ili za vlastite potrebe. Postoji i ugovorna obaveza vršenja godišnje kontrole stanja otkopanih masa od strane verifikovane stručne ustanove koju ovlašćuje koncendent i koja treba da izvrši mjerenja.

Koncesionari imaju i obavezu vođenja knjige rezervi, tj. geodetsko snimanje i kontrolni obračun otkopanih masa nastalih izvođenjem radova na eksploataciji mineralne sirovine. Uočeno je da i dalje postoji određeni broj koncesionara koji ne posjeduje mjernu opremu za mjerenje masa. To su uglavnom koncesionari koji vrše eksploataciju u manjem obimu, tj. izvođe radove na manjim ležištima i ugradnja mjerne opreme predstavlja značajan trošak i teret za njihovo poslovanje (izjave koncesionara).

- Komisija je prikupljala podatke o proizvodnji, otpremi i zalihama mineralne sirovine i upoređivala ih sa podacima iz proteklih godina, kao i onim predviđenim studijama ekonomske opravdanosti. Uočava se da određeni broj koncesionara radi sa smanjenim obimom proizvodnje u odnosu na planirani, a kao razlog takvog stanja navode problem nelojalne konkurencije, naročito kod vađenja materijala iz vodotokova, nelegalnu eksploataciju, smanjenu potražnju na tržištu i drugo. Ostala koncesiona preduzeća su provodila imala nivo proizvodnje na približno istom nivou kao u prethodnoj poslovnoj godini ili sa povećanjem iste. Ovu problematiku u narednom periodu treba nastaviti pratiti kako bi se imao što bolji uvid u ovaj segment rada koncesionih preduzeća.
- Komisija je na osnovu dostupne dokumentacije dobijene od strane koncesionara uočila da najveći broj koncesionara posjeduje licence za obavljanje poslova u oblasti rudarstva izdate od strane nadležnog ministarstva ili ih posjeduju podizvođači sa kojima su zaključeni ugovori o izvođenju radova na eksploataciji.
- Rekultivacija je bila predmet interesovanja i u ovoj izveštajnoj godini. Prostor na kojem se vršila eksploatacija potrebno je nakon završetka iste dovesti u stanje predviđeno projektom rekultivacije, a ukoliko uslovi na ležištu dozvoljavaju moguće je izvršiti rekultivaciju na dijelu ležišta, u skladu sa projektom rekultivacije. Obilaskom ležišta na kojima su se izvodili ili se izvođe radovi na eksploataciji uglavnom nisu uočeni značajniji radovi na rekultivaciji prostora. Kod najvećeg broja koncesionara nisu još uvijek stvorene mogućnosti za izvođenje ovih radova, i planira se da iste izvedu čim budu to dozvoljavali uslovi. Eksploatacija mineralnih sirovina dovodi do trajne devastacije zemljišta što može imati ozbiljne posljedice po životnu sredinu, te je veoma bitno pratiti ovu problematiku.
- Mnogi koncesionari su shvatili ozbiljnost provođenja mjera zaštite životne sredine, zdravlja ljudi i materijalnih dobara i nastavljeno je kontinuirano provođenje mjera u skladu sa zakonskom regulativom. Kamenolomi sa većim obimom proizvodnje imaju instalirana postrojenja za otprašivanje koja su u funkciji i koja svojim radom sprečavaju negativan uticaj prerade mineralne sirovine na životnu sredinu i zdravlje ljudi. Najveći broj koncesionara vrši kontinuiran monitoring uticaja eksploatacije mineralnih sirovina na životnu sredinu i zdravlje ljudi, te u skladu sa nalazima monitoringa preduzima mjere zaštite. Radom inspeksijskih i drugih organa potrebno je nastaviti sa stalnim aktivnostima na terenu kako bi se mjere zaštite provodile u kontinuitetu na odgovarajućem nivou.
- Kontinuiranim praćenjem i analizom prikupljenih podataka o broju i kvalifikacionoj strukturi zaposlenih radnika u koncesionim preduzećima došlo se do zaključka da je broj radnika na približno istom nivou u odnosu na prošlu kalendarsku godinu.

Povećanjem proizvodnje tokom ljetnjih mjeseci zbog povoljnih vremenskih uslova rasla je potražnja za radnicima i njihov broj se u tom mjesecima povećavao. I dalje postoji problem kod koncesionara gdje su poslovne aktivnosti niskog intenziteta ili se gotovo ne provode pa je broj zaposlenih minimalan i to stanje traje. Mišljenja smo da je rad ovih koncesionara potrebno pažljivo analizirati i vidjeti na koji način mogu da se realizuju ovi ugovori.

- Komisija u kontinuitetu analizira cijene proizvoda (frakcija) koje se prodaju trećim licima ili se koriste za vlastite potrebe. Kod određenog broja ugovora to predstavlja i osnov za obračun koncesione naknade, te je praćenje ovog segmenta važno kako bi se vidjelo po kojim cjenama se frakcije otpremaju krajnjim korisnicima, tj. šta je osnov za obračun koncesione naknade. Vršeno je upoređivanje važećih cjenovnika sa cjenovnicima iz prethodnog perioda, iznosi odobrenih rabata kupcima i drugo. Dobijeni podaci su analizirani sa ciljem uočavanja eventualnih nepravilnosti.

3.6.4. PREGLED AKTUELNIH PROBLEMA KOJI SU PRISUTNI KOD REALIZACIJE UGOVORA O KONCESIJI

Koncesije u oblasti mineralnih resursa u proteklom periodu koncesionarstva kod nas su u svakom slučaju pozitivno uticale na privredni razvoj Republike Srpske. Podignut je nivo investicionih aktivnosti, povećano je prikupljanja poreskih i ostalih prihoda, zaposlena je nova radna snaga, ostvaruje se prihod od koncesione naknade i drugo. U narednom periodu potrebno je obezbjediti daljnji nastavak razvoja i stabilnost u radu koncesionih preduzeća, ukazivati im na uočene nedostatke u njihovom poslovanju i pružiti podršku za njihovo otklanjanje i drugo. Komisija je u dosadašnjem periodu kroz svoje izvještaje uvijek isticala uočene probleme i predlagala rješenja sa ciljem otklanjanja istih, a sve sa ciljem poboljšanja stanja u ovoj oblasti koncesionarstva.

U ovom izvještajnom periodu osvrnućemo se na neke aktuelne probleme, uočene tokom praćenja rada koncesionara, a koji se odnose na sljedeće:

- Može se konstatovati na osnovu analize podataka do kojih je Komisija došla u 2023. godini da postoji slab napredak u realizaciji ugovora iz oblasti korišćenja voda. Mišljenja smo da bi u narednom periodu obavezno trebalo izvršiti kontrolu svih ugovora koji se ne realizuju u ugovorenim okvirima, ili se bilježi zastoje neke od faza realizacije, a sve u cilju preciziranja mjera koje bi trebale da dovedu do otklanjanja uočenih problema i pokretanja realizacije koncesionih aktivnosti. To bi stvorilo drugačiji pristup ovoj problematici od dosadašnjeg, što bi u narednom periodu trebalo da dovede do toga da se stvore povoljniji uslova za pokretanje ovih koncesija. Jedan broj koncesionara eksploataciju i flaširanje vode vrši povremeno u veoma malom obimu, a uočeno je da postoje i privredna društva koja duži vremenski period ne provode nikakve aktivnosti na realizaciji zaključenih ugovora, iako su na početku koncesionog perioda izvršila djelimična ili potpuna investiranja u objekte i opremu i jedini izlaz za rješavanje problema u kojem se nalaze vide u traženju strateškog partnera ili ustupanju ugovora o koncesiji novom koncesionaru.

Razlog za takvo stanja koncesionari najčeće vide u nelojalnoj konkurenciji, nedostatak obrtnih sredstava, uvozu velikih količina vode iz zemalja okruženja, slaboj putnoj infrastrukturi do objekata punionice, otežanom izvoz van granica zemlje i drugo.

- Komisija je u više navrata kroz svoje izveštaje iznosila da je u pojedinom regijama uočena dodjela većeg broja ugovora o koncesiji za istu vrstu mineralne sirovine. Prvenstveno se to odnosi na ugovore zaključene za eksploataciju tehničkog – građevinskog kamena. Takođe, uočeno je da su zainteresovana lica i dalje podnosila nove zahtjeve za dodjelu koncesija za ovu vrstu mineralne sirovine, iako je vidljivo da na tim područjima postoje instalisana postrojenja za eksploataciju i preradu, a koja se ne koriste u punom kapacitetu, zbog nemogućnosti plasmana tolikih količina ove mineralne sirovine na tržištu. Mišljenja smo da će se na ovaj način u budućem periodu stvoriti problem kod realizacije do sada dodjeljenih koncesija u smislu predimenzionisanosti kapaciteta za eksploataciju i preradu u odnosu na potrebe tržišta. Kako bi se osigurala uspješna realizacija postojećih ugovora smatramo da je u narednom periodu potrebno obratiti posebnu pažnju kod novih inicijativa za dodjelu koncesija i eventualnog zaustavljanja procedura gdje se uoči ovaj problem.
- Vađenje materijala iz vodotoka (šljunak, pijesak, kamen) prema Programu uređenja vodotoka definisano je kao predmet koncesije u Zakonu o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 59/13, 16/18,70/20 i 111/21). Zakonom o vodama (Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 50/06, 92/09, 121/12 i 74/17) dislokacija i vađenje materijala u koritima i vodnom zemljištu, dozvoljena je u obimu i na način kojim se uređuje korito i vodno zemljište, ili ako služi sprovođenju mjera zaštite, na osnovu izdatih vodopravnih akata. Može se vidjeti da se eksploatacija materijala iz vodotokova, kao i iz vodnog zemljišta vrlo često odvija na način da se ne uređuje korito i vodno zemljište, već se vrši njegova trajna degradacija. Postavlja se takođe, pitanje da li je vađenje materijala na osnovu vodnih saglasnosti u svrhu čišćenja korita i korišćenje vodnog zemljišta u skladu sa izdatim saglasnostima ili često predstavlja neki vid pokriće za nelegalnu eksploataciju. Treba istaći da je u zemljama okruženja ova problematika riješena putem koncesija tako da imamo nekoliko stotina dodjeljenih koncesija iz ove oblasti, dok kod nas još uvijek nema zaključenih ugovora, niti podnešenih zahtjeva za dodjelu koncesije, iako se ovaj resurs intenzivno eksploatiše. Koncesiona preduzeća koja imaju zaključene ugovore za eksploataciju tehničkog - građevinskog kamena ističu da ovaj vid eksploatacije koji je najčešće nelegalan predstavlja ozbiljan problem za njihovo poslovanje, zbog nelojalne konkurencije. Komisija je mišljenja da se prirodna bogatstva i javna dobra ne bi trebala davati na korišćenje bez provedenog postupka dodjele koncesije u skladu sa Zakonom o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 59/13, 16/18,70/20 i 111/21), kao i da se ova pojava treba sankcionisati povećanim angažmanom inspeksijskih organa.
- Uočeno je i u ovoj poslovnoj godini da postoji određeni broj koncesionih preduzeća koja nisu preduzimala značajne korake u realizaciji ugovora o koncesiji. Na osnovu raspoloživih podataka dobijenih od strane koncesionara evidentirano je da pojedina koncesiona preduzeća imaju zaposlen minimalan broj radnika.

Kod nekih takvo stanje traje duže vrijeme, te se postavlja pitanje da li je uopšte moguća realizacija ovih ugovora i da li za to postoji ozbiljna namjera. U 2023. godini jedan od takvih ugovora je raskinut. Mišljenja smo da od strane nadležnih organa treba preduzeti određene aktivnosti, prvenstveno putem inspeksijskog nadzora, kako bi dobili odgovor na pitanje da li ovi ugovori mogu da se realizuju ili je neophodno preispitivanje ugovornog odnosa i raskidanje istih. Ovim bi se takođe, onemogućilo da oni koncesionari koji imaju loše namjere dođu u situaciju da prenesu koncesiono prava suprotno zakonskoj regulativi.

- U dosadašnjem koncesionarstvu u Republici Srpskoj koncesiona naknada je prvobitno bila, kod većine ugovora o koncesiji ugovorena u procentu na ukupan prihod ostvaren obavljanjem koncesione djelatnosti. Tokom godina uočeno je da postoji mogućnost prikazivanja umanjenog prihoda od strane koncesionara, što za sobom povlači umanjenje obračunate koncesione naknade. Najviše je ta problematika bila izražena kod koncesionih preduzeća koja su eksploatisanu mineralnu sirovinu koristila za vlastite potrebe u oblasti građevinarstva. Donošenjem novog Pravilnika o koncesionim naknadama i garancijama 2018. godine visina koncesione naknade je za te vrste mineralne sirovine određena po jedinici mjere, što je dobro urađeno, jer ukupan prihod nije direktno uticao na obračun koncesione naknade, već količina eksploatisane i otpremljene mineralne sirovine. Kako je u poslednjih nekoliko godina došlo do povećanja potrošačkih cijena, Komisija je mišljenja da bi ozbiljno trebalo razmisliti o izmjeni Pravilnika i povećanju osnovice za obračun koncesione naknade. Na primjer, definisane koncesione naknade za sve vrste mineralnih sirovina po važećem Pravilniku trebalo bi periodično usklađivati na način da se uzme u obzir dosadašnje i buduće kretanje potrošačkih cijena, tj. trebao bi se odrediti indeks na osnovu kojeg bi se usklađivao iznos koncesione naknade. Na ovaj način iznos od naplaćene koncesione naknade bi se doveo u realne okvire. Naravno ovoj problematici treba pristupiti vrlo pažljivo imajući u obzir do sada ugovoreno.
- Na osnovu izjava koncesionara datih na terenu može se izvesti zaključak da i dalje postoji problem eksploatacije mineralnih sirovina bez zaključenih koncesionih ugovora. To se najčešće odnosi na eksploataciju tehničkog-građevinskog kamena, arhitektonskog-građevinskog kamena, šljunka i pijeska iz vodotokova ili vodnog zemljišta, kvarcnog pijeska, gline i drugog. Ovo otežava poslovanje koncesionih preduzeća zbog nelojalne konkurencije. Komisija je mišljenja da je u narednom periodu potrebno pojačati rad inspekcijaskih organa na terenu kako bi se ovi navodi provjerili i ukoliko se utvrdi postojanje navedenog preduzmu adekvatne zakonske mjere. Treba napomenuti da se pod eksploatacijom utvrđenih zakonskih okvira takođe, smatra izvođenje radova na eksploataciji od strane koncesionara koji su zaključili ugovore o koncesiji, a nisu obezbjedili potrebnu tehničku dokumentaciju, kao i dozvole za rad u okviru zakona. I ova problematika zahtjeva pojačan rad inspekcijaskih organa na terenu.

- Prema izveštajima i na osnovu razgovora sa Koncesionarima nameću se problemi koji otežavaju realizaciju samih koncesija, a odnose se na malo tržište Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine, čime je ograničen plasman, zatim već ukazani problem nelojalne konkurencije, eksploatacije bez zaključenih koncesionih ugovora i nedostatak većih građevinskih radova koji bi doveli do povećanja proizvodnje kod koncesionih preduzeća naročito u oblasti građevinarstva. Pored pomenutog, bitno je istaći problem stare opreme kojom se izvode radovi na eksploataciji i preradi mineralne sirovine, nedostatak obrtnih sredstava, problem otežanog izvoza na strana tržišta kad je u pitanju voda za piće i flaširanje i drugo.

3.6.5. PREGLED AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI MINERALNIH RESURSA

U Prilogu broj 4. Izveštaja o radu Komisije za 2023. godinu, dat je tabelarni pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa u 2023. godini.

3.6.6. PREGLED AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI MINERALNIH RESURSA - VODA ZA PIĆE I FLAŠIRANJE

U Prilogu broj 5. Izveštaja o radu Komisije za 2023. godinu, dat je tabelarni pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa - voda za piće i flaširanje u 2023. godini.

3.6.7. ZAKLJUČCI

1. U izveštajnoj 2023. godini u oblasti voda za piće i flaširanje nije došlo do pozitivnih pomaka kod većeg broja dodjeljenih koncesija, tj. stanje je praktično ostalo nepromjenjeno u odnosu na predhodni period. Na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju i izveštaje, kao i izvršene provjere rada koncesionara može se konstatovati da se veći dio ugovora ne realizuje. Mišljenja smo da je neophodno od strane nadležnih institucija preduzeti određene aktivnosti kao bi se ovaj negativan trend zaustavio. Jedan broj koncesionara koji je u određenim periodima realizacije koncesije bio u komercijalnom radu i organizovao proizvodnju, zaustavio je eksploataciju i flaširanje vode i u proteklih nekoliko godina koncesija se ne realizuje. Takođe, kod jednog broja koncesionara nema značajnijih pomaka ka početku komercijalnog rada i to traje duži vremenski period.

Na osnovu uvida u ovu problematiku i dobijenih informacija Komisija je mišljenja da je takvo stanje prije svega posljedica nelojalne konkurencije iz okruženja (uvoz velikih količina vode), nedostatak obrtnih sredstava, predimenzionisanost punionica u odnosu na mogućnost plasmana na tržištu, otežan izvoz za ovu vrstu proizvoda van granica zemlje i drugo.

Treba istaći da je u poslednjih nekoliko godina zaključen određen broj novih ugovora za eksploataciju i flaširanje vode, a koji su u nekoj od faza realizacije ili su u zastoju pa je veoma značajno ispratiti te aktivnosti i pružiti podršku kako bi koncesionar otpočeli sa komercijalnim radom. Smatramo da je u što kraćem roku potrebno ponovo izvršiti provjeru i nadzor rada koncesionih preduzeća na terenu, od strane svih relevantnih institucija i na osnovu utvrđenih činjenica precizirati mjere u cilju otklanjanja zastoja ovih ugovora. U slučaju da se utvrdi da ne postoji realan osnov za realizaciju nekih koncesionih projekata potrebno je te ugovore raskinuti.

2. U dosadašnjem radu Komisija je u više navrata kroz svoje izveštaje iznosila mogući problem koji se može javiti u pojedinom regijama, a gdje je uočena dodjela većeg broja ugovora o koncesiji za istu vrstu mineralne sirovine, prvenstveno se misli na razne vrste tehničkog – građevinskog kamena. Uočeno je da su u proteklom periodu zainteresovana lica podnosila nove zahtjeve za dodjelu koncesija za ovu vrstu mineralne sirovine, iako je vidljivo da na tim područjima postoje instalisana postrojenja koja se ne koriste u punom kapacitetu, zbog nemogućnosti plasmana mineralne sirovine u tom obimu na tržištu. U budućem periodu postoji opasnost kod realizacije do sada dodjeljenih koncesija u smislu predimenzionisanosti ukupnih kapaciteta za eksploataciju i preradu u odnosu na potrebe tržišta. Kako bi se omogućila uspješna realizacija do sada dodjeljenih koncesija mišljenja smo da je u narednom periodu potrebno obratiti posebnu pažnju kod novih inicijativa za dodjelu koncesija i eventualnog zaustavljanja procedura gdje bi mogao da se pojavi ovaj problem.
3. Veoma bitna i uvijek aktuelna problematika je rekultivacija degradiranog zemljišta nastalog izvođenjem radova na eksploataciji mineralnih sirovina i dovođenje tog prostora prema odobrenim projektima rekultivacije konačnoj namjeni. Ova problematika ima veliki značaj sa aspekta očuvanja životne sredine, jer je poznato da eksploatacija mineralnih sirovina dovodi do trajne degradacije prostora i ukoliko se ne provede ostaju trajne posljedice na životnu sredinu. Uočeno je da ne nekim ležištima gdje to uslovi dozvoljavaju se ne vrše aktivnosti na zadovoljavajući način. Smatramo da bi u narednom periodu inspekcijски organi trebali u vezi ove problematike preduzeti odgovarajuće mjere sa ciljem praćenja i izvršavanja ove ugovorne obaveze. Takođe, mišljenja smo da je upravo sada vrijeme da se ova problematika aktuelizuje kako u narednim godinama ne bi zakasnili kad neki od zaključenih ugovora počnu da ističu. Napominjemo, da je garancija za izvršenje rekultivacije nakon završetka eksploatacije definisana obezbjeđenjem bankarske garancije dvanaest mjeseci prije isteka perioda na koji je dodjeljena koncesija u iznosu 3% trostrukog iznosa prosječnog godišnjeg ukupnog prihoda, ostvarenog obavljanjem koncesione djelatnosti u posljednjih 10 (deset) godina koncesionog perioda.

Potrebno je istaći i problematiku vezanu za provođenja mjera zaštite životne sredine, zdravlja ljudi i materijalnih dobara i njihovo kontinuirano provođenje u skladu sa zakonskom regulativom. Glavnu ulogu u ovome treba da imaju inspekcijски i drugih organa te je potrebno dalje nastaviti sa stalnim aktivnostima na terenu kako bi se mjere zaštite provodile na odgovarajućem nivou i sankcionisale eventualno utvrđene nepravilnosti.

4. Koncesiona naknada je najvećim dijelom prvobitno bila ugovorana kod većine zaključenih ugovora o koncesiji u procentu na ukupan prihod ostvaren obavljanjem koncesione djelatnosti. Početkom realizacije ugovora uočeno je da postoji mogućnost prikazivanja umanjenog prihoda od strane koncesionara, što za sobom povlači umanjeње obračunate koncesione naknade. Ova problematika najviše je bila izražena kod koncesionara koji su eksploatisanu mineralnu sirovinu koristila za vlastite potrebe u oblasti građevinarstva. Nakon donošenja novog Pravilnika o koncesionim naknadama i garancijama tokom 2018. godine koncesiona naknada je za ove vrste mineralne sirovine određena po jedinici mjere, što smatramo da je dobro urađeno, jer po tome ukupan prihod nije direktno uticao na obračun koncesione naknade, već količina eksploatisane i otpremljene mineralne sirovine. Pošto je u poslednjih nekoliko godina došlo do rasta gotovo svih potrošačkih cijena, Komisija je mišljenja da bi ozbiljno trebalo razmisliti o izmjeni postojećeg Pravilnika i povećanju osnovice za obračun koncesione naknade. Na primjer, utvrđene iznose koncesione naknade po važećem Pravilniku za sve vrste mineralne sirovine trebalo bi periodično usklađivati na način da se uzme u obzir dosadašnje i buduće kretanje potrošačkih cijena, tj. trebao bi se odrediti indeks na osnovu kojeg bi se usklađivao iznos koncesione naknade. Na ovaj način iznos od naplaćene koncesione naknade doveo bi se u realne okvire. Naravno ovoj problematici treba pristupiti vrlo pažljivo imajući u obzir do sada ugovoreno. Takođe, kod zaključenja novih ugovora trebalo bi odmah ugovarati varijabilnu koncesionu naknadu koja bi se periodično usklađivala.

3.7. AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI TRGOVINE I TURIZMA

U oblasti trgovine i turizma, zaključno sa 31.12.2023. godine, aktivno je 7 (sedam) koncesionih ugovora.

Ministarstvo trgovine i turizma tokom izveštajne godine uputilo je 1 (jedan) zahtjev koji se odnose na rješavanje predmeta iz oblasti trgovine i turizma. U sklopu redovnih aktivnosti Komisije za koncesije vršena je provjera realizacije važećih ugovora o koncesiji.

U tabeli 22. dat je pregled rješenja Komisije u 2023. godini iz oblasti trgovine i turizma.

Tabela 22

RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PRIJEDLOG ANEKSA UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI TRGOVINE I TURIZMA U 2023. GODINI

R/B	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	„ZTC BANJA VRUĆICA“ a.d. Teslić	Korišćenje zemljišta radi izgradnje turističke infra i suprastrukture na području opštine Teslić	Data saglasnost na prijedlog Aneksa 1. Ugovora	15.12.2023.

Ukupno je doneseno 1 (jedno) rješenje o davanju saglasnosti na prijedlog aneksa ugovora o koncesiji iz oblasti trgovine i turizma.

3.7.1. PREGLED AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI TRGOVINE I TURIZMA

U Prilogu broj 6. Izveštaja o radu Komisije za 2023. godinu, dat je tabelarni pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti trgovine i turizma u 2023. godini.

3.8. AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI SAOBRAĆAJA I VEZA

3.8.1. RJEŠENJA KOMISIJE

U toku 2023. godine, Ministarstvo saobraćaja i veza uputilo je 1 (jedan) zahtjev koji se odnosio na rješavanje predmeta iz oblasti izgradnje autoputa Banja Luka – Prijedor-Novi Grad (prva faza Banja Luka - Prijedor).

Tokom 2023. godine, iz oblasti saobraćaja, Komisija je donijela i uputila Ministarstvu saobraćaja i veza:

- 1 (jedno) rješenje o davanju saglasnosti na Drugi Ugovor o izmjenama i dopunama Ugovora o koncesiji za autoput Banja Luka – Prijedor - Novi Grad (prva faza Banja Luka - Prijedor).

U tabeli 23. dat je pregled rješenja i zaključaka Komisije u 2023. godini iz oblasti izgradnje i korišćenja autoputa i odmorišta.

Tabela 23

RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PRIJEDLOG ANEKSA UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI IZGRADNJE AUTOPUTA U 2023. GODINI

R/B	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	"SDHS-CSI BH" d.o.o. Banja Luka	Ugovor o koncesiji za autoput Banja Luka – Prijedor - Novi Grad (prva faza Banja Luka - Prijedor)	Data saglasnost na drugi ugovor o izmjenama i dopunama ugovora o koncesiji (Aneks B)	27.10.2023.

Ukupno je doneseno 1 (jedno) Rješenje o davanju saglasnosti na prijedlog izmjena i dopuna ugovora o koncesiji iz oblasti saobraćaja i veza.

3.8.2. PREGLED AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI SAOBRAĆAJA I VEZA

U Prilogu, broj 7. Izvještaja o radu Komisije za 2023. godinu, dat je tabelarni pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti saobraćaja i veza u 2023. godini.

3.9. AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI KORIŠĆENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA I VODNIH DOBARA

3.9.1. RJEŠENJA KOMISIJE

U toku 2023. godine, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede uputilo je 8 (osam) zahtjeva, koji su se odnosili na rješavanje predmeta iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnih dobara u Republici Srpskoj.

U toku 2023. godine iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnih dobara, Komisija je donijela i uputila Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede:

- 1 (jedno) rješenje o davanju saglasnosti na studiju ekonomske opravdanosti;
- 2 (dva) rješenja o davanju saglasnosti na dokumentaciju za javno nadmetanje;
- 1 (jedno) rješenje o davanju saglasnosti na promjenu vlasničke strukture koncesionara;
- 2 (dva) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog ugovora o koncesiji i
- 2 (dva) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog aneksa ugovora o koncesiji.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Komisiji je dostavilo 2 (dva) zaključena ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnog dobra u 2023. godini.

U tabelama 24, 25, 26, 27, 28 i 29 dat je pregled zaključenih ugovora, saglasnosti i rješenja Komisije u 2023. godini iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnog dobra:

Tabela 24

**PREGLED ZAKLJUČENIH UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI KORIŠĆENJA
POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA I VODNOG DOBRA U 2023. GODINI**

R/B	Koncesionar	Predmet	Lokacija	Datum zaključenja
1.	„MLADEGS-PAK” d.o.o. Prnjavor	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta radi obavljanja povrtarsko- ratarske proizvodnje na području opštine Prnjavor	Donji Štrpci, Prnjavor	24.01.2023.
2.	„TEHNIČKI REMONT” a.d. Bratunac	Koncesija za planirani odstrel divljači uz obavljanje lovne djelatnosti u privrednom lovištu „Klekovača”	Istočni Drvar i Ribnik	13.11.2023.

Ukupno su zaključena 2 (dva) ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnog dobra.

Tabela 25

**PREGLED RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA STUDIJE EKONOMSKE
OPRAVDANOSTI IZ OBLASTI KORIŠĆENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA I VODNOG
DOBRA U 2023. GODINI**

R/B	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja rješenja
1.	Studija ekonomske opravdanosti za korišćenje poljoprivrednog zemljišta u svojini Republike Srpske, na području opštine Berkovići „MIVAS MILK" d.o.o. Berkovići	Data prethodna saglasnost na studiju	Berkovići	26.09.2023

Ukupno je doneseno 1 (jedno) rješenje o davanju saglasnosti na studiju ekonomske opravdanosti iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnog dobra.

Tabela 26

**RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA DOKUMENTACIJU ZA JAVNO
NADMETANJE IZ OBLASTI KORIŠĆENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA I VODNOG
DOBRA U 2023. GODINI**

R/B	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja rješenja
1.	Saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje za dodjelu koncesije za planirani odstrel divljači uz obavljanje lovne djelatnosti u privrednom lovištu „KLEKOVAČA"	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	Istočni Drvar i Ribnik	31.05.2023.
2.	Saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje za dodjelu koncesije za korišćenje javnog vodnog dobra u svrhu upravljanja obnovljivim energetske resursima na području grada Bijeljina, u vodnom području Save i Drine, grad Bijeljina	Data saglasnost na Dokumentaciju za Javno nadmetanje	Grad Bijeljina	30.11.2023.

Ukupno su donesena 2 (dva) rješenja o davanju saglasnosti na dokumentaciju za javno nadmetanje iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnog dobra u 2023. godini.

Tabela 27

**RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI NA PROMJENU
VLASNIČKE STRUKTURE IZ OBLASTI KORIŠĆENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA I
VODNOG DOBRA U 2023. GODINI**

R/B	Koncesionar/Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja rješenja
1.	„TC ZONA“ d.o.o Sokolac	Data saglasnost na promjenu 100% vlasničkih prava u koncesionom preduzeću	Sokolac	11.10.2023.

Ukupno je doneseno 1 (jedno) rješenje o davanju saglasnosti na promjenu vlasničke strukture iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnog dobra u 2023. godini.

Tabela 28

**RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PRIJEDLOG UGOVORA O
KONCESIJI IZ OBLASTI KORIŠĆENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U 2023. GODINI**

R/B	Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja rješenja
1.	Poljoprivredni fakultet Univerziteta Istočno Korišćenje poljoprivrednog zemljišta u svojini Republike Srpske za kreiranje samoodrživog oglednog centra za potrebe izvođenja praktične nastave za studente	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Sokolac	30.11.2023.
2.	„TEHNIČKI REMONT“ a.d. Bratunac Korišćenje poljoprivrednog zemljišta u svojini Republike Srpske za planirani odstrel duvljači uz obavljanje lovne djelatnosti u privrednom lovištu „KLEKOVAČA“	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Istočni Drvar i Ribnik	11.10.2023.

Ukupno su donesena 2 (dva) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta u 2023. godini.

Tabela 29

RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PRIJEDLOG ANEKSA UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI KORIŠĆENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA I VODNOG DOBRA U 2023. GODINI

R/B	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	„MIVAS-MILK” d.o.o Berkovići	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta u svojini Republike Srpske, na području opštine Berković, radi ostvarivanja prava obavljanja biljne i stočarske proizvodnje	Data saglasnost na prijedlog Aneksa 3. Ugovora	30.11.2023.
2.	„M GROUP” d.o.o. Bijeljina	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta u svojini Republike Srpske, na području grada Bijeljina, radi ostvarivanja prava obavljanja ratarsko- stočarske proizvodnje	Data saglasnost na prijedlog Aneksa 1. Ugovora	31.01.2023.

Ukupno su donesena 2 (dva) rješenja o davanju saglasnosti na prijedlog aneksa ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodnog dobra.

3.9.2. PROVJERA RADA KONCESIONARA

Komisija je, na osnovu člana 58. Zakona o koncesijama, obavljala provjeru rada koncesionara, u skladu sa zaključenim ugovorima o koncesiji, čiji je predmet koncesije poljoprivredno zemljište, koje je dodjeljeno radi obavljanja ratarstva, stočarstva, voćarstva i drugog, kao i javnog vodnog dobra. Provjera je vršena obilaskom koncesionara, razgovorima sa ovlašćenim predstavnicima i uvidom u relevantnu dokumentaciju, te sačinjavanjem zapisnika o svakoj pojedinačno izvršenoj provjeri. U izvještajnom periodu, predstavnici Komisije su, osim vršenja provjere rada koncesionara, prikupljali izvještaje o realizaciji koncesionog projekta dostavljene od strane koncesionara, analizirali ih u cilju što boljeg sagledavanja stepena i dinamike realizacije koncesionih ugovora. Određeni broj koncesionara je odgovorio na zahtjev Komisije, dok određeni broj nije dostavio tražene podatke, a koji se prvenstveno odnose na aktivnost kod realizacije koncesionih ugovora i plaćanje koncesione naknade.

Komisija, u kontrolisanim privrednim društvima u 2023. godini, nije konstatovala niti jedan slučaj izdavanja zemljišta u zakup trećim licima. Kontrolisani nosioci koncesionih ugovora su takođe naveli da poštuju mjere zaštite na radu i provode sve mjere u cilju zaštite životne sredine. Takođe, je uočeno da se izvjestan broj koncesionara iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta suočava sa konstantnim problemima, kao što su:

- dio parcela poljoprivrednog zemljišta vodi se u Javnim registrima Republike Hrvatske, koncesionari ih koriste, ali ne mogu za iste ostvariti podsticajna sredstva (slučaj koncesionara iz Kozarske Dubice);
- neusaglašenost parcela u javnim registrima sa faktičkim stanjem na terenu (u obuhvatu koncesionih površina često se nalaze šume, izgrađeni objekti i drugo);
- Određeni broj koncesionara nije u mogućnosti da svake godine osigurava usjeve od redovnih vrsta rizika za tu oblast zbog visokih cijena polisa od strane osiguravajućih kuća;
- U pojedinim slučajevima, gdje se poljoprivredno zemljište koristi za obavljanje voćarske proizvodnje, konstatovani su slučajevi obolijevanja stabala, te nemogućnost realizacije koncesionih ugovora iz objektivnih razloga;
- Administrativne barijere, koje su dovele do situacija u kojima koncesionar, iako je podnio zahtjev za produženje koncesionog ugovora u skladu sa Zakonom, te proveo odgovarajuću proceduru, nije uspio ostvariti pravo na produženje koncesionog perioda i zaključiti Aneks ugovora;
- Određeni broj nosioca koncesionih ugovora nije uspio upisati ugovor o koncesiji u javne evidencije, jer ih je lokalni nivo Uprave za imovinsko-pravne poslove na kojoj se obavlja koncesiona djelatnost, obavijestio da isto nije u njihovoj nadležnosti, iako je isto određeno i definisano ugovorima o koncesiji.

Koncesiona naknada iz oblasti poljoprivrednog zemljišta i javnog vodnog dobra definisana je Zakonom o koncesijama i važećim Pravilnikom o kriterijumima za određivanje visine koncesione naknade i visine bankarske garancije za korišćenje poljoprivrednog zemljišta i javnog vodnog dobra („Službeni glasnik Republike Srpske broj 101/14). Koncesiona naknada predstavlja novčani ekvivalent za korišćenje koncesionog dobra i obavezan je elemenat ugovora o koncesiji. Zakonom o koncesijama, definisano je da je svaki koncesioni ugovor, koji ne sadrži odredbu o plaćanju koncesione naknade, ništavan. Koncesiona naknada iz ove oblasti se sastoji od jednokratne koncesione nakande za ustupljeno pravo, koja se plaća prilikom zaključenja ugovora, ali i koncesione naknade za korišćenje predmeta koncesije. Prilikom definisanja ovih naknada, resorno ministarstvo koristi određene pokazatelje i to:

- Površina poljoprivrednog zemljišta (ha);
- Lokalitet poljoprivrednog zemljišta (jedinica lokalne samouprave);
- Vrsta poljoprivredne proizvodnje i
- Dužina koncesionog perioda.

Prema dobijenim informacijama, Komisija konstatuje da koncesionari dostavljaju izvještaje o realizaciji koncesionih ugovora resornom ministarstvu, ali da bi trebali po zahtjevu Komisije dostaviti godišnji izvještaj o realizaciji koncesionog posla za traženi izvještajni period.

3.9.3. PREGLED AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI KORIŠĆENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

U Prilogu broj 8. Izveštaja Komisije, sačinjen je tabelarni pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta u 2023. godini.

3.9.4. PREGLED ISTEKLIH I RASKINUTIH UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI KORIŠĆENJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

U Prilogu broj 9. Izveštaja dat je pregled isteklih i raskinutih ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta u 2023. godini.

3.9.5. PREGLED AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI KORIŠĆENJA JAVNOG VODNOG DOBRA

U Prilogu broj 10. Izveštaja dat je pregled koncesionih ugovora za korišćenje javnog vodnog dobra u 2023. godini.

3.9.6. ZAKLJUČCI

1. U izveštajnom periodu i dalje je prisutan problem neažurnosti podataka u javnim evidencijama (zemljišnim knjigama i katastru nepokretnosti), što otežava Vladi Republike Srpske da adekvatno raspolaže istim, putem dodjele koncesija, čime su prouzrokovani sudski sporovi u kojima postoji mogućnost štete po budžet Republike Srpske;

Ugovorne strane moraju voditi računa da predmet koncesije bude podoban za korišćenje, tačnije, da na istom ne postoje imovinsko-pravni odnosi za koje se pretpostavlja da neće moći biti riješeni te da je isto pogodno za poljoprivrednu proizvodnju;

Oko aktivnosti, navedenih u poglavlju 3.9.2., Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede bi trebalo aktivnije sarađivati sa Republičkom upravom za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske, kao i Republičkim javnim pravobranilaštvom, a sve u cilju uspostave jedinstvene evidencije o nepokretnostima i ubrzanom rješavanju imovinsko-pravnih sporova;

Komisija je mišljenja da se koncesije na poljoprivrednom zemljištu, ubuduće mogu dodjeljivati samo na nepokretnostima za koje su podaci u javnim evidencijama ažurni i pouzdani, a imovinsko-pravni odnosi riješeni, a o čemu je i Vlada Republike Srpske ranije donijela Zaključak;

2. Način obračuna i kriterijumi za određivanje visine koncesione naknade za korišćenje poljoprivrednog zemljišta, vrši se u skladu sa Zakonom o koncesijama i Pravilnikom o kriterijumima za određivanje visine koncesione naknade i visine bankarske garancije za korišćenje poljoprivrednog zemljišta i javnog vodnog dobra („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 101/14), te je u skladu sa navedenim različit način obračuna koncesione naknade za korisnike poljoprivrednog resursa. Po spomenutom, jedan broj koncesionara plaća koncesionu naknadu po godišnjem prihodu ostvarenom korišćenjem predmeta koncesije, dok određen broj po jedinici mjere, tj. po hektaru. Isto tako, za jedan broj koncesionara postoji obaveza obračuna i plaćanja na kvartalnom nivou, dok drugi dio obavezu reguliše na godišnjem nivou. Isticanjem ugovora o koncesiji koji su ranije zaključeni i potpisivanjem novih u skladu sa navedenim Pravilnikom, koncesione naknade je potrebno ažurirati u skladu sa važećim zakonskim propisima iz ove oblasti;
3. Komisija je konstatovala da je prethodnom periodu, veliki broj koncesionara bio pogođen negativnim efektima visokih cijena usljed nestabilnosti na tržištu repromaterijala;
4. Komisija je mišljenja da je sistem praćenja naplate putem softvera Poreske uprave Republike Srpske, ali i blokade u slučaju neizmirenja pristiglih obaveza u mnogome doprinio ažurnosti plaćanja koncesione naknade od strane koncesionara.

3.10. AKTIVNOSTI KOMISIJE IZ OBLASTI SPORTA

U oblasti sporta, zaključno sa 31.12.2023. godine, aktivan je 1 (jedan) koncesioni ugovor.

U toku izveštajne godine, Ministarstvo porodice, omladine i sporta uputilo je 1 (jedan) zahtjev, koji se odnosio na rješavanje predmeta iz oblasti sporta u Republici Srpskoj.

U tabelama 30 i 31 dat je pregled zaključenih ugovora, saglasnosti i rješenja Komisije u 2023. godini iz oblasti sporta.

Tabela 30

PREGLED ZAKLJUČENIH UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI SPORTA U 2023. GODINI

R/B	Koncesionar	Predmet	Lokacija	Datum zaključenja
1.	„JAĆIMOVIĆ“ d.o.o. Banja Luka	Korišćenje streljišta Rakovačke bare na području grada Banja Luka, naselje Drakulić	Rakovačke bare, Banja Luka	15.05.2023.

Ministarstvo porodice, omladine i sporta tokom izveštajne godine dostavilo je 1 (jedan) zaključen Ugovor o koncesiji.

Tabela 31

**RJEŠENJA KOMISIJE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PRIJEDLOG UGOVORA O
KONCESIJI IZ OBLASTI SPORTA U 2023. GODINI**

R/B	Koncesionar/Predmet	Status	Lokacija	Datum donošenja rješenja
1.	Korišćenje strelišta Rakovačke bare na području grada Banja Luka, naselje Drakulić	Data saglasnost na prijedlog ugovora	Grad Banja Luka	18.04.2023.

Komisija je donijela i uputila Ministarstvu porodice, omladine i sporta 1 (jedno) rješenje o davanju saglasnosti na prijedlog ugovora o koncesiji.

3.10.1. PREGLED AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI UGOVORA O KONCESIJI IZ OBLASTI SPORTA

U Prilogu broj 11. Izveštaja o radu Komisije za 2023. godinu, dat je tabelarni pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti sporta u 2023. godini.

4. KONCESIONA NAKNADA

Koncesiona naknada je naknada koju plaća koncesionar u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama i ugovorom o koncesiji. Koncesiona naknada je u skladu sa članom 29. Zakona o koncesijama, obavezan elemenat ugovora.

Koncesiona naknada je novčanog karaktera i sastoji se od:

- koncesione naknade za ustupljeno pravo, koja se plaća jednokratno po zaključenju ugovora o koncesiji,
- koncesione naknade za korišćenje predmeta koncesije.

Koncesiona naknada se, zavisno od predmeta koncesije, izražava procentualno u odnosu na godišnji prihod ostvaren obavljanjem koncesione djelatnosti ili po jedinici mjere.

Zakonom o koncesijama, zadužena su ministarstva za predmetne koncesije za izradu Pravilnika o kriterijumima za određivanje visine koncesione naknade i visine garancija, kao i o načinu raspodjele koncesione naknade za korišćenje, ukoliko se koncesiona djelatnost obavlja na teritoriji više jedinica lokalne samouprave.

Pojedinačnim pravilnicima definisane su koncesione naknade i garancije u oblasti:

- elektroenergetike, energenata, rudarstva, geologije,
- trgovine, turizma i ugostiteljstva,
- saobraćaja i veza,
- poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede,
- komunalnih djelatnosti, upravljanja otpadom i obavljanjem djelatnosti u zaštićenim područjima,
- sporta.

Navedenim pravilnicima su definisani, odnosno propisani kriterijumi za određivanje visine koncesione naknade za predmete koncesija, visina koncesione naknade, vrste i visina garancija kao i kriterijumi za određivanje visine garancija kao sredstva obezbjeđenja u postupku dodjele koncesije i izvršenja ugovornih obaveza.

Koncesiona naknada za ustupljeno pravo prihod je budžeta Republike, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave, zavisnosti od nadležnosti za dodjelu koncesije.

Koncesiona naknada za korišćenje predmeta koncesije, a koju dodjeljuje Vlada, dijeli se između budžeta Republike i budžeta jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji obavlja koncesiona djelatnost u srazmjeri:

- 30:70 za razvijene jedinice lokalne samouprave,
- 30:70 za srednje razvijene jedinice lokalne samouprave,
- 20:80 za nerazvijene jedinice lokalne samouprave i
- 10:90 za izrazito nerazvijene jedinice lokalne samouprave.

Elektroenergetski objekti, u skladu sa Zakonom o koncesijama, obavezni su da obavještavaju lokalne samouprave o izvršenoj uplati koncesione naknade za korištenje u budžet Republike. Sredstva od koncesione naknade, koja se direktno ili indirektno doznaju u budžete lokalnih zajednica, mogu se isključivo koristiti u skladu sa instrukcijama navedenim Zakonom o koncesijama.

U skladu sa članom 62. Zakona o koncesijama, kontrolu obračuna i plaćanja koncesione naknade utvrđene ugovorom o koncesiji vrši Poreska uprava Republike Srpske, u skladu sa odredbama zakona kojima se uređuje poreski postupak. Takođe, istim članom je definisano da nadležni organ kontinuirano prati rad koncesionara u pogledu izvršavanja njegovih obaveza iz ugovora o koncesiji.

Istim Zakonom, odredbom člana 53., propisana je nadležnost Komisije u smislu provjere cjelokupnog rada koncesionara, a u skladu sa zaključenim ugovorom o koncesiji.

Poreska uprava Republike Srpske je Komisiji dostavila podatke o uplatama koncesione naknade za period 01.01-31.12.2023. godine, a kako je to predviđeno zaključenim Protokolom o saradnji u oblasti razmjene podataka broj: 05.01/052-5024/19 od 04.06.2019. godine. Na osnovu prikupljenih, objedinjenih, sistematizovanih i analiziranih naprijed dobijenih podataka, kao i izvještajnih podataka pribavljenim od Koncesionara prilikom izvršenih provjera rada, Komisija konstatuje, da je ukupan iznos koncesione naknade, uplaćen u budžet Republike Srpske u 2023. godini, iznosio 65.054.225 KM (šezdeset pet miliona pedeset četiri hiljade dvije stotine dvadeset pet konvertibilnih maraka).

Navedena uplata koncesione naknade za period 01.01-31.12.2023 godine, u odnosu na period 01.01.-31.12.2022. godine je veća za iznos od 14.376.443 KM (četnaest miliona tri stotine sedamdeset šest hiljada četiri stotine četrdeset tri konvertibilne marake).

Prema klasifikaciji vrste prihoda budžeta Republike Srpske, uplate koncesione naknade se vode i knjiže na sledeće vrste prihoda:

VP 722492	Koncesiona naknada za korišćenje elektroenergetskih objekata (vrsta prihoda na koju se knjiže uplate koncesione naknade iz oblasti energetike - termoelektrane, hidroelektrane, male hidroelektrane, solarne elektrane, vjetroelektrane i dr.);
VP 721112	Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa (vrsta prihoda na koju se knjiže uplate po osnovu jednokratne koncesione naknade);
VP 722424	Koncesiona naknada za korišćenje mineralnih sirovina (vrsta prihoda na koju se knjiže uplate koncesione naknade po osnovu istraživanja i eksploatacije mineralnih resursa);

VP 722491 Koncesiona naknada za korišćenje prirodnih i drugih dobara od opšteg interesa (vrsta prihoda na koju se knjiže uplate koncesione naknade iz oblasti poljoprivrede, sportskog ribolova, saobraćaja i veza i ostale koncesione naknade koje nisu navedene u drugim prikazanim i pojašnjenim vrstama prihoda) i

VP 722468 Naknada za korišćenje prirodnih resursa u svrhu proizvodnje električne energije (vrsta prihoda na koju se knjiži uplata koncesione naknade po osnovu proizvodnje električne energije od strane malih hidroelektrana u radu).

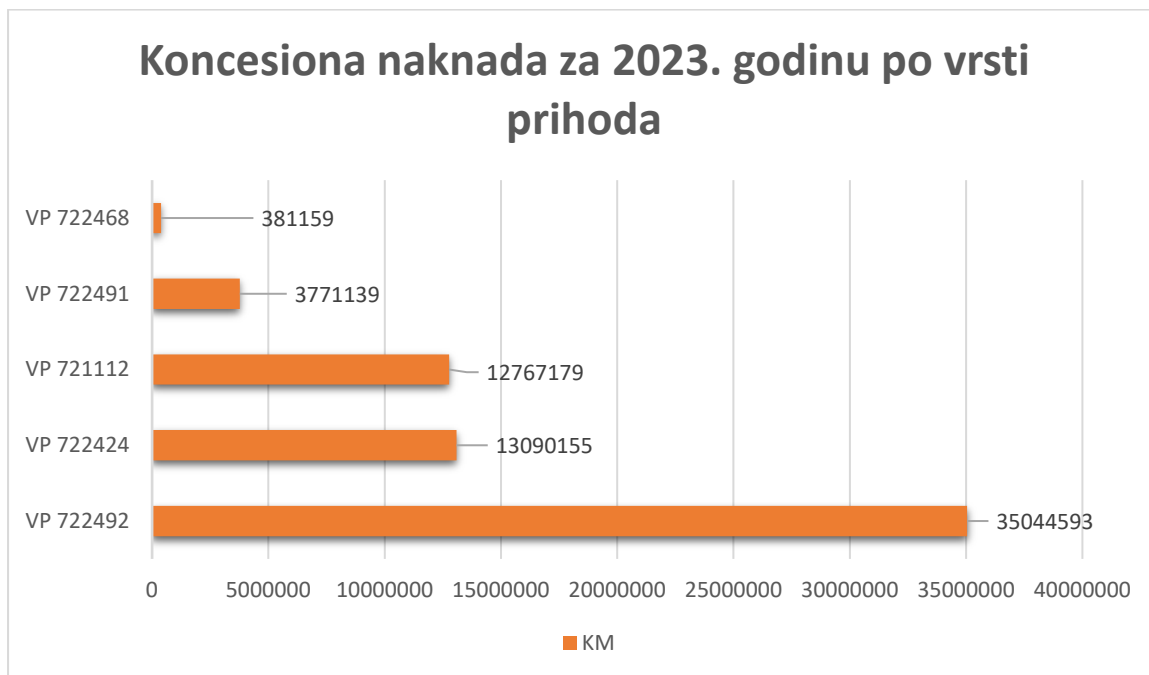
Uplata ukupne koncesione naknade po vrsti prihoda u Budžet Republike Srpske za period 01.01.2023. - 31.12.2023. godina prikazan je u sljedećoj tabeli:

Tabela 32

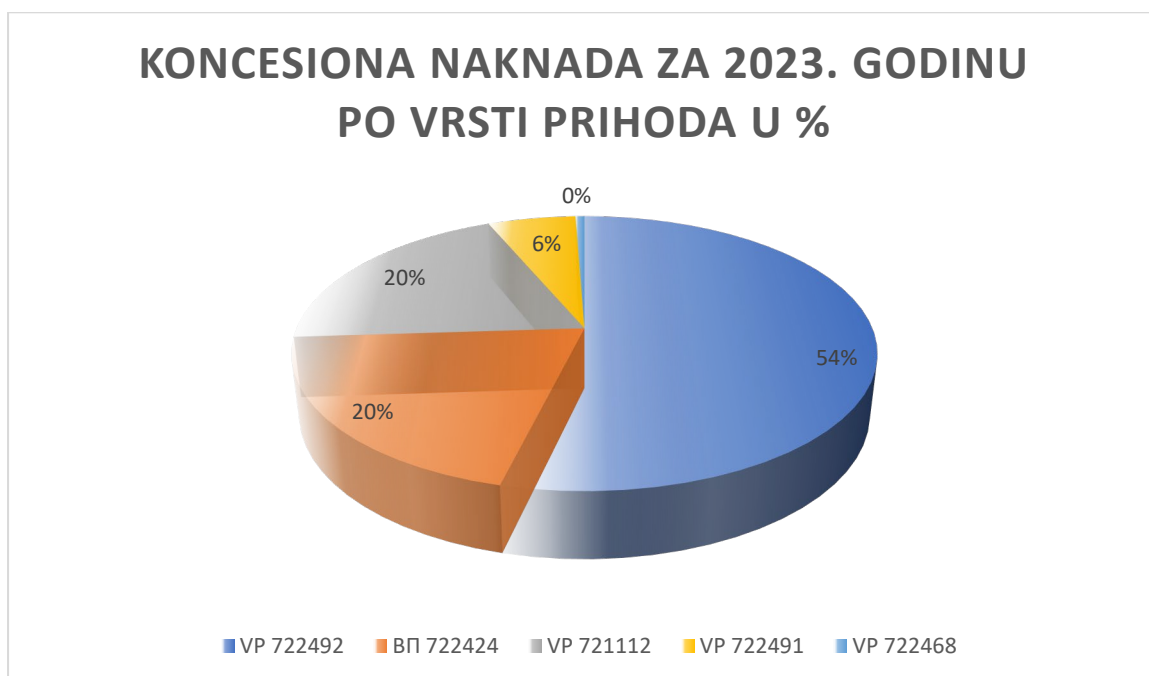
Vrsta prihoda	Koncesiona naknada		Povećanje/smanjenje
	2022.	2023.	%
	01.01. - 31.12.	01.01. - 31.12.	
VP 722492	27.386.907 KM	35.044.593 KM	27,96
VP 722424	11.951.207 KM	13.090.155 KM	9,52
VP 721112	5.851.253 KM	12.767.179 KM	118
VP 722491	3.313.902 KM	3.771.139 KM	13,79
VP 722468	2.174.513 KM	381.159 KM	-82,47
UKUPNO:	50.677.782 KM	65.054.225 KM	28,36

Udio pojedinačnih uplata po vrstama prihoda tj. njihovo učešće u ukupnom iznosu uplaćene koncesione naknade za period 01.01.2023. - 31.12.2023. godina prikazan je i na Slikama 5 i 6.

Slika 5 - Naplaćena koncesiona naknada za period 01.01.2022. - 31.12.2023. godine po vrstama prihoda

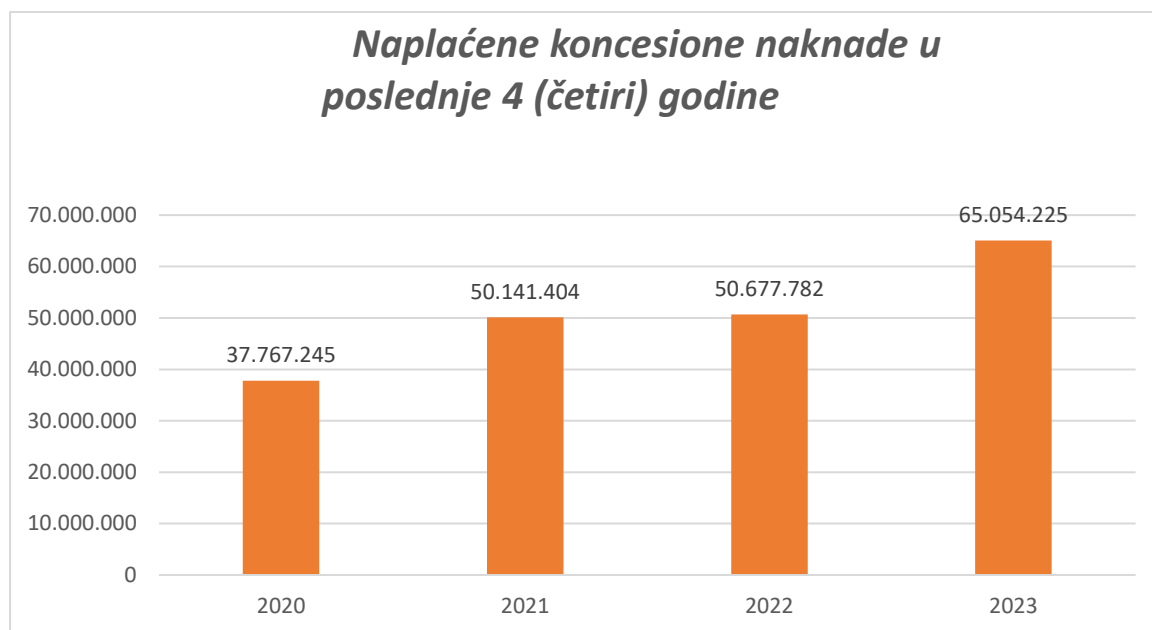

Slika 6 - Naplaćena koncesiona naknada za period 01.01.2023. - 31.12.2023. godine po vrstama prihoda u procentu

Uporedni grafikon naplaćene koncesione naknade u poslednje 4 (četiri) godine (u konvertibilnim markama) prikazan je na Slici 7.

Slika 7 - naplaćene koncesione naknade u poslednje 4 (četiri) godine

Iz naprijed dobijenih podataka, vidljivo je, da je na skoro svim vrstama prihoda zabilježeno značajno povećanje uplate po osnovu koncesione naknade u budžet Republike za period 01.01. - 31.12.2023. godine.

Povećanje uplata u odnosu na isti period prošle godine, evidentiran je na vrstama prihoda 722424, 722491, 722492 i 721112, odnosno u oblastima elektroenergetike, mineralnih resursa, poljoprivrede i uplate po osnovu jednokratnih koncesionih naknada (zbirno). Smanjenje uplata, u odnosu na isti period prošle godine, evidentirano je na vrsti prihoda 722468.

Obrazloženje

- Povećanje na vrsti prihoda 722424 u odnosu na isti period prošle godine, a koji se odnosi na korištenje mineralnih resursa, evidentirano je u iznosu od 1.138.948 KM. Razlog tome su: zaključenih trinaest novih ugovora iz ove oblasti, a samim tim i povećan iznos uplate jednokratne koncesione naknade po ovom osnovu, veći broj provjera rada koncesionara na koncesionim lokalitetima od strane predstavnika Komisije, dodatno uređenje ove oblasti zakonskim izmjenama, te povećan broj izvršenih provjera od strane rudarske i geološke inspekcije u skladu sa njihovim nadležnostima.
- Povećanje na vrsti prihoda 722112 u odnosu na isti period prošle godine, a koji se odnosi na korištenje prava na eksploataciju prirodnih resursa (vrsta prihoda na koju se knjiže uplate po osnovu jednokratne koncesione naknade), evidentirano je u iznosu od 6.915.926 KM.

Analizom zaključenih koncesionih ugovora u 2023. godini, utvrđeno je da je do povećanja ukupno uplaćene koncesione naknade na ovoj vrsti prihoda, došlo u najvećem obimu zbog zaključenja jedanaest koncesiona ugovora iz oblasti elektroenergetike (solar), trinaest ugovora iz oblasti mineralnih resursa, te dva ugovora iz oblasti poljoprivrede i javnog vodnog dobra.

- Povećanje na vrsti prihoda 722491 u odnosu na isti period prošle godine, a koji se odnosi na korištenje prirodnih i drugih dobara od opšteg interesa (poljoprivrede, sportskog ribolova, saobraćaja i veza i dr.), evidentirano je u iznosu od 457.237 KM. Samatramo da je kao i u prethodnom slučaju, većim brojem provjera rada koncesionara od strane predstavnika Komisije, redovnim praćenjem rada Koncesionara od strane resornih ministarstava, sistemom praćenja naplate putem softvera Poreske uprave Republike Srpske, ali i blokade u slučaju neizmirenja pristiglih obaveza, u mnogome doprinjelo ažurnosti plaćanja koncesione naknade.
- Smanjenje je evidentirano i na vrsti prihoda 722468 u odnosu na isti period prošle godine za iznos od 1.793.354 KM, a koji se odnosi na korištenje koncesione naknade po osnovu proizvodnje električne energije od strane malih hidroelektrana u radu.
- Najveći iznos povećanja u odnosu na isti period prošle godine evidentiran je na vrsti prihoda 722492 u iznosu od 7.657.686 KM. Hidrološka situacija je u izvještajnoj godini bila izuzetno dobra, veliki broj energetske objekata je ispunio svoje planove proizvodnje energije. Kada je u pitanju rad termoelektrana, u 2023. godini, sve tri elektrane koje su u komercijalnom radu, su u izvještajnoj godini uplatile iznos od 18.404.594 KM, a na ime koncesione naknade.

5. BUDŽET

5.1. FINANSIJSKI PRIHODI, RASHODI I IZDACI KOMISIJE ZA KONCESIJE

Odredbom člana 56. Zakona o koncesijama, regulisan je način finansiranja rada Komisije. Sredstva se planiraju i obezbjeđuju u budžetu Republike Srpske.

Budžetom Republike Srpske za 2023. godinu, Komisiji su planirana sredstva u iznosu od 1.000.000 KM u okviru organizacionog koda Generalnog sekretarijata Vlade Republike Srpske (0405001) na poziciji 482100 - transfer Komisiji („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 112/22).

Prezentacija i sastavljanje finansijskih izvještaja propisano je članom 60. Zakona o koncesijama (Službeni glasnik Republike Srpske, broj: 59/13; 16/18; 70/20 i 111/21)-forma, rokovi i način, članovima 57, 58. i 59. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova, („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 15/17 i 17/22), Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 115/17 i 118/18).

Godišnji finansijski izvještaj sastavljen je na propisanim obrascima i dostavljen Ministarstvu finansija u zakonskom roku:

- Obrazac 3b – Pregled prihoda, primitaka, rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih van GKT na računovodstvenim fondovima od 01 do 05;
- Obrazac 4b – Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih van GKT;
- Obrazac 5b – Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih van GKT;
- Obrazac 6 – Pregled novčanih tokova;
- Obrazac 7 – Izvještaj o broju i strukturi zaposlenih i
- Note – Napomene uz finansijske izvještaje.

Izjava rukovodstva

Finansijski izvještaji sastavljeni su skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 94/15 i 78/20), Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 98/16, 115/17 i 118/18), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 16/11 i 126/11), Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 115/17 i 118/18),

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 15/17 i 17/22), Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i odredbama Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske. Pored naprijed navedenih propisa, primjenjivani su i propisi iz oblasti poreske regulative i internih akata koja regulišu određene oblasti.

5.1.1. STALNA SREDSTVA KOMISIJE

Stalna sredstva Komisije knjigovodstveno su evidentirana (K-to 011) na osnovu odredbi Pravilnika o računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Obračun amortizacije izvršen je u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 110/16). Knjiženje se vrši po nabavnoj vrijednosti, a obračunski otpis primjenom linearne metode po godišnjim stopama:

Kancelarijski namještaj	10,0
Kompjuterska oprema.....	25,0
Oprema za prenos podataka i glasa.....	10,0
Motorna vozila.....	14,3
Kopir aparati.....	14,3
Ugrađena oprema	16,5
Telefonska oprema.....	11,0
Radio i tv oprema	20,0
Oprema za grijanje	12,5
Oprema za ventilaciju	12,5
Računarski programi-licence.....	25,0
Ostala nepomenuta oprema.....	20,0

Amortizacija za 2023. godinu iznosi 19.246 KM.

Nabavna vrijednost stalnih sredstava (postrojenja i oprema – K-to 0112) na dan 31.12.2023. godine iznosi 168.878 KM, ispravka vrijednosti 140.747 KM i sadašnja (neotpisana vrijednost 28.131 KM).

Izvršen je sveobuhvatan popis imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine, te je zatečeno stvarno stanje imovine usaglašeno sa knjigovodstvenim stanjem.

Popis je obavila komisija imenovana rješenjem Komisije broj: 01-1683/23 od 15.12.2023. godine. Po istom, komisija za popis je sačinila izveštaj koji je Komisija za koncesije prihvatila Odlukom.

Ulaganja, tj. izdaci po osnovu tekućeg održavanja, priznaju se kao rashodi perioda u kome i nastanu (obračunski osnov).

Inventar se otpisuje 100% na teret troškova odmah po stavljanju u upotrebu.

Potraživanja se priznaju po nominalnoj vrijednosti, eventualno uvećanoj za kamate obračunate u skladu sa odredbama ugovora, Zakona ili Odlukom predsjednika Komisije. Na dan bilansiranja vrši se procjena rizika nenaplativosti pojedinačnih potraživanja.

Evidentirana su potraživanja u iznosu od 303.976 KM:

Kratkoročna potraživanja od radnika (K-to 123318) u iznosu od 86 KM.

Na poziciji K-to 129851) iskazno je potraživanja od Budžeta Republike Srpske u iznosu od 250.003 KM po osnovu transfera unutar istih nivoa vlasti, a odnosi se na tranše za 2023. godinu, koje će biti doznačene u januaru i februaru 2024. godine.

Ostala kratkoročna razgraničenja u iznosu od 36.769 KM (K-to 127791) odnose se na nabavku osnovnog sredstva za potrebe rada Komisije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazuju se u nominalnoj vrijednosti izraženoj u konvertabilnim markama, na poziciji (K-to 121217), stanje bankovnog računa na dan bilansiranja iznosi 17.118 KM.

5.1.2. PRIHODI

Prihodi Komisije ostvareni su u iznosu od 1.005.923 KM i to:

- iz Budžeta Republike Srpske za 2023. godinu (K-to 788) 1.000.000 KM u okviru organizacionog koda Generalnog sekretarijata Republike Srpske. („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 112/22);
- Na kontu 7291 iskazan je iznos od 1.305 KM a odnosi se na prihod ostvaren po osnovu povrata potraživanja od strane zaposlenih radnika;
- Na kontu 7715 iskazan je iznos od 1.969 KM a odnosi se na usklađivanje vrijednosti nefinansijske imovine vezano za korekcije više obračunatih troškova amortizacije iz ranijeg perioda, koje nisu bile materijalno značajne;
- Na kontu 7719 iskazan je iznos 2.649 KM a odnosi se na obračunate prihode po osnovu povrata više uplaćenih sredstava dobavljačima.

Prihodi se priznaju po modifikovanoj obračunskoj osnovi u računovodstvenom obračunskom periodu u kojem su mjerljivi i/ili raspoloživi (naplaćeni i ukalkulisani prihod).

Ostvareni prihodi u 2023. godini iznose 1.005.923 KM i za 35.284 KM u apsolutnom iznosu ili 3,6% su veći u odnosu na ostvarene prihode u odnosu na 2022. godinu.

5.1.3. RASHODI

Rashodi u finansijskim izveštajima evidentirani su na obračunskoj osnovi (načelo nastanka događaja), u periodu u kome je obaveza za plaćanje i nastala bez obzira da li je i izvršeno plaćanje, kao i amortizacija koja tereti rashode obračunskog karaktera.

Broj zaposlenih radnika na dan 31.12.2023. godine je petnaest (15).

U izveštajnom periodu tekući rashodi (K-ta 41) ostvareni su u ukupnom iznosu od 899.387 KM, po strukturi iznose:

TEKUĆI RASHODI (K-TA 41)	
<i>Rashodi za bruto plate zaposlenih (K-to 4111)</i>	740.931,03 KM
<i>Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (K-to 4112)</i>	26.513,99 KM
<i>Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (K-to 4122)</i>	16.314,85 KM
<i>Rashodi za režijski materijal (K-to 4123)</i>	21.496,52 KM
<i>Rashodi za tekuće održavanje sredstava (K-to 4125)</i>	8.904,62 KM
<i>Rashodi po osnovu službenih putovanja i smještaja (K-to 4126)</i>	17.617,45 KM
<i>Rashodi po osnovu utroška goriva (K-to 41263)</i>	5.596,86 KM
<i>Rashodi za platni promet (K-to 4127)</i>	1.653,10 KM
<i>Rashodi za osiguranje (K-to 4127)</i>	2.150,98 KM
<i>Rashodi za računarske programe, knjige (K-to 4127)</i>	5.511,50 KM
<i>Rashodi za advokatske usluge (K-to 4127)</i>	4.028,40 KM
<i>Rashodi za održavanje servera (K-to 4127)</i>	2.615,00 KM
<i>Rashodi za stručne usluge (K-to 4127)</i>	12.262,25 KM
<i>Rashodi po osnovu doprinosa koji terete troš. (K-to 4129)</i>	1.481,41 KM
<i>Rashodi po osnovu seminara, savjetovanja i sl. (K-to 41292)</i>	5.742,80 KM
<i>Ostali nepomenuti rashodi (K-to 412999)</i>	19.354,84 KM
<i>Rashodi za reklamni materijal, manifestacije (K-to 41299)</i>	7.211,40 KM

U izveštajnom periodu ukupni obračunski rashodi iznose: **28.548 KM**

- Rashodi po osnovu amortizacije (K-to 4712) 19.246 KM
- Rashodi po osnovu nabavke sitnog inv. i auto guma (K-to 47116) 7.658 KM
- Rashodi po osnovu otpisa i rashodovanja imovine 1.644 KM

Neizmirene obaveze prema dobavljačima (K-to 2231) iznose 14.464 KM, nastale po osnovu korišćenja roba i usluga, koje su međusobno usaglašene i plaćene u narednom periodu.

6. ZAKLJUČCI

Komisija za koncesije Republike Srpske, na osnovu analize svih relevantnih podataka i činjenica koje su utvrđene u toku rada i provjere realizacije koncesionih ugovora, podataka i informacija pribavljenih od drugih javnih organa i institucija Republike organa, jedinica lokalne samouprave, kao i Koncesionara, u zaključnom dijelu Izveštaja naglašava neke od važnijih pitanja u oblasti koncesija, te daje preporuke, sugestije i prijedloge za njihovo rješavanje.

Održanje i razvoj energetskeg sektora kao jednog od oslonaca društvenog i privrednog razvoja Republike Srpske je u ovom periodu globalne energetske krize dobila najveći značaj. Izveštajna 2023. godina za razliku od prethodne, nije bila nepovoljna kad je u pitanju hidrologija, što je imalo uticaj na obim proizvodnje električne energije hidroelektrana i dinamike realizacije proizvodnje predviđene studijama opravdanosti koncesija u toj oblasti, kao i visinom koncesione naknade uplaćene po ovom osnovu. Energetska zajednica je prije početka energetske krize predviđjela potpuni prestanak rada termoelektrana do 2050. godine. Imajući u vidu značajno učešće termoelektrana u proizvodnji električne energije u Republici Srpskoj, neophodno obezbijediti uslove za njihov optimalan rad, održavanje i funkcionisanje, ali svoj razvoj u što većoj mjeri usmjeriti ka ekološki održivom energetskeg razvoju i obnovljivim izvorima energije. U ovom izvještaju prikazani su podaci iz kojih se vidi da su u punoj ekspanziji koncesioni projekti solarnih elektrana, vjetroelektrana, ali i gasifikacije i drugi vidovi korištenja ekološki održivih izvora energije koji bi u budućnosti trebali biti prioritet.

Zahvaljujući povoljnim prirodnim uslovima, ali i pojačanim aktivnostima organa i tijela u Republici Srpskoj, primijetno je značajnije povećanje interesovanja za izgradnju solarnih elektrana u izvještajnom periodu. Veliki broj malih solarnih elektrana do 250 kW koje ne ulaze u koncesioni odnos je već izgrađen, a značajno je povećan broj investitora koji su u postupku dobijanja ili realizacije koncesija za izgradnju solarnih energetskeg objekata velike instalisane snage što je od velikog značaja kako za elektroenergetsku stabilnost, tako i za prihode koji se ostvaruju u budžetu po ovom osnovu.

I dalje je u Republici Srpskoj nastavljeno usavršavanje i dogradnja zakonske normative u oblasti obnovljivih izvora energije sa standardima razvijenih zemalja u skladu sa Strategijom razvoja sektora energetike u RS do 2035. godine.

Korištenje posrednih načina za eksploataciju mineralnih sirovina kojima se zaobilazi obaveza zaključenja koncesionog ugovora (najčešće eksploatacije šljunka i pijeska iz vodotoka, i vodnog i poljoprivrednog zemljišta, ali i tehničkog građevinskog kamena) je problem koji Komisija ističe u svojim izvještajima. Ovakav vid eksploatacije mineralnih resursa je i u ovom izvještajnom periodu opterećivao realizaciju postojećih koncesionih projekata, jer predstavlja nelojalnu konkurenciju postojećim koncesionarima što je nedopustivo pogotovo jer se radi o korištenju prirodnih bogatstava i javnih dobara.

Komisija smatra da nadležni organi uprave i drugi organi sa javnim ovlaštenjima i nadležnostima u ovoj oblasti, treba da pojačaju aktivnosti na potpunoj i doslednoj primjeni zakonskih propisa i suzbijanju svake vrste nelegalnog rada i nelojalne konkurencije, kako bi se dosljedno sprovelo načelo zakonitosti, nediskriminacije, tržišne konkurencije, zaštite javnog interesa i druga načela predviđena Zakonom o koncesijama, što će u konačnici značiti značajno povećanje finansijskih sredstava u budžetu Republike Srpske.

Komisija je prilikom provjere realizacije koncesionih ugovora u oblasti eksploatacije mineralnih sirovina u izvještajnoj 2023. godini, ustanovila da koncesionari u oblasti mineralnih resursa u najvećem broju redovno obavljaju koncesionu djelatnost i izvršavaju svoje finansijske i druge obaveze. Manji broj koncesionara je imao zastoj ili prekid koncesione djelatnosti. Komisija je u skladu sa svojim nadležnostima davala preporuke i uputstva koncesionarima za rješavanje opravdanih zastoja u realizaciji koncesionih obaveza što je doprinijelo boljoj realizaciji koncesionih projekata. Komisija i dalje potencira da je potrebno povećati kontrolu nadležnih organa, posebno inspekcijskih organa u pogledu poštivanja obaveza koncesionara na rekultivaciji degradiranog prostora nastalog eksploatacijom mineralnih sirovina i dovođenja tog prostora predviđenoj namjeni što je od najvećeg značaja za zaštitu životne sredine i održivog razvoja.

Komisija je nakon izvršenih provjera realizacije koncesija na poljoprivrednom zemljištu, informacija i dokaza pribavljenih od nadležnih poreskih organa i sudova, te uporedne analize prikupljenih podataka konstatovala da kod najvećeg broja koncesionara nisu uočene veće nepravilnosti, odnosno da su obaveze redovno izmirivane i da su koncesiona preduzeća likvidna. Problemi se dalje javljaju u nepotpunoj ažurnosti podataka u javnim evidencijama usljed objedinjavanja zemljišno-knjižnog katastra i gruntovnih evidencija, kao i postupaka javnog izlaganja, što predstavlja problem kod tačnosti evidencija i upisa koncesionih ugovora u zemljišno-knjižni registar.

Komisija je ranije isticala da je bio prisutan problem neusaglašenosti zakona koji regulišu druge oblasti koje po odredbama Zakona o koncesijama mogu biti predmet koncesije, a još uvijek nisu. U izvještajnoj godini, zaključen je prvi koncesioni ugovor iz oblasti lovstva, te je samim tim i u ovoj oblasti, koja je i ranije bila definisana kao predmet koncesije, uočen početak usaglašavanja sa zakonskim propisima.

Uvođenje djelatnosti izgradnje, korišćenja i održavanja sportskih objekata u oblast koncesija i izmjena i dopuna Zakona o koncesijama na način da su definisane koncesione naknade iz oblasti sporta, već daju rezultate, što je vidljivo po povećanoj zainteresovanosti za koncesije u ovoj oblasti u izvještajnom periodu. Ovo potvrđuje opravdanost insistiranja Komisije na intenziviranju usaglašenog djelovanja svih institucija na uvođenju oblasti koje mogu biti predmet koncesija definisanih Zakonom, a do sada nisu uvedene u koncesioni odnos. Kao prilog tome je i prvi koncesioni ugovor u izvještajnoj godini zaključen iz oblasti sporta.

Primijećeno je da se u postupku promjene vlasničke strukture u koncesionom preduzeću, odnosno ustupanju ugovora o koncesiji sa starog na novog koncesionara (sticaoca), postigao značajan nivo efikasnosti. Međutim, potrebno je i dalje raditi na povećanom nadzoru nadležnih organa i striktnom poštovanju odredaba zakona i podzakonskih akta.

Komisija očekuje da će se kada to dozvole finansijske mogućnosti, pojačati materijalna i kadrovska pozicija Komisije što će doprinijeti kvalitetnijoj i efikasnijoj analizi studija opravdanosti, povećanju kvaliteta koncesionih projekata, boljoj i efikasnijoj prezentaciji mogućnosti ulaganja u koncesione djelatnosti i privlačenju novih domaćih i stranih investitora, posebno kod obnovljivih izvora energije u Republici Srpskoj.

Na kraju Komisija smatra da je izvještaju realno prezentovano stanje u koncesionoj djelatnosti, postojanje određenih teškoća u radu, ali i podaci o značajnim pozitivnim rezultatima i tendencijama. Komisija je kao i do sada, dala i niz konstruktivnih prijedloga za dodatno unapređenje stanja, te na osnovu svega navedenog predlaže Narodnoj Skupštini Republike Srpske da usvoji Izvještaj o radu i finansijski izvještaj za 2023. godinu Komisije za koncesije Republike Srpske.

Broj: 01- ____/24

Datum: __. __. 2024. godine

Predsjednik Komisije

Maja Šuput, ma ekon.

7. PRILOZI

- **Prilog 1** - Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata (MHE i HE) instalisane snage veće od 250 kW;
- **Prilog 2** - Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata (termoelektrane, vjetroelektrane i solarne elektrane);
- **Prilog 3** - Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti gasa;
- **Prilog 4** - Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa;
- **Prilog 5** - Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti mineralnih resursa – eksploatacija i flaširanje vode;
- **Prilog 6** - Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti trgovine i turizma;
- **Prilog 7** - Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti saobraća i veza;
- **Prilog 8** - Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta;
- **Prilog 9** - Pregled isteklih i raskinutih ugovora o koncesiji iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta;
- **Prilog 10** - Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji za korišćenje vodnog zemljišta i javnog vodnog dobra.
- **Prilog 11** – Pregled aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji iz oblasti sporta